

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	37169 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	79
Повна назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Ідентифікаційний код ЗВО	16459396
ПІБ керівника ЗВО	Ожоган Василь Михайлович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.ukma.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/79>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37169
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Докторська школа імені родини Юхименків НаУКМА, кафедра історії НаУКМА, кафедра археології НаУКМА
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра англійської мови факультету гуманітарних наук, кафедра української мови факультету гуманітарних наук, кафедра філософії та релігієзнавства факультету гуманітарних наук, кафедра маркетингу та управління бізнесом факультету економічних наук, кафедра педагогіки та психології факультету соціальних наук та соціальних технологій.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	НаУКМА, корпус 7, вул. Волоська 12/4, 04070, м. Київ
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	не передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	188294
ПІБ гаранта ОП	Яковенко Наталія Миколаївна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	n.yakovenko@ukma.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(099)-114-59-76
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(044)-425-60-06

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОП «Історія та археологія» розроблено в 2016 р. на основі досвіду впровадження експериментальної PhD програми «Історія Східно-Центральної Європи» (2010-2015 рр.), відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» (редакція від 13.03.2016) і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»), затвердженого Постановою КМУ № 266 від 23.03.2016 р. ОП відповідає вимогам кваліфікаційного рівня «доктор філософії» Національної рамки кваліфікацій. Освітньо-наукові програми для здобуття ступеня доктора філософії в НаУКМА вибудовуються на основі єдиної інституційної моделі і типового навчального плану, який колегіально оцінюється й коректується щорічно із урахуванням відгуків аспірантів, викладачів, наукових керівників і гарантів програм, партнерських наукових інституцій. Модель освітньо-наукових програм була розроблена в рамках проекту TEMPUS IV ASP2PhD «Розробка дієвої моделі Докторської школи для впровадження структурованих PhD програм в Україні та Грузії» у 2010-2013 рр. і реалізована в експериментальних освітніх PhD програмах Докторської школи ім. родини Юхименків у 2010-2015 рр. (<http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/2007>).

Основними принципами є впровадження глобальних стандартів наукової культури і сучасних практик наукової освіти ЄС, інституційна відкритість, автономія PhD програм, прямий зв'язок навчальної і дослідницької роботи. У травні 2016 р. типовий навчальний план освітньо-наукових програм був оновлений відповідно до вимог п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ № 266 від 23.03.2016 р. План було переглянуто за ухвалою Вченої ради НаУКМА від 28.09.2017 р. (протокол № 12; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2017/uhvaly_28.09.2017.pdf). Зокрема, у 2017-2018 навч. р. було запроваджене викладання циклу фахових дисциплін раз на два роки з метою досягнення критичної маси здобувачів освіти; оптимізована кількість кредитів, скорочене тижневе навантаження, передбачене суттєве розширення циклу дисциплін мовної підготовки з метою інтернаціоналізації і заохочення міжнародної публікаційної активності аспірантів.

У рамках здійснення проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»/DocHub у 2016-2019 рр. був розширений блок вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки, уточнений формат викладання фахових дисциплін. У чинному навчальному плані на 2019-2020 навч. рік було збільшено вагу власне фахової підготовки аспірантів: збільшено кількість годин, відведених на «Аспірантський дослідницький семінар», а також удосконалено модель проведення педагогічної практики (ухвала Вченої ради НаУКМА від 30.05.2019 р., протокол № 7; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2019/Uhvaly_VR_30.05.2019.pdf).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2019 - 2020	7	7	1
2 курс	2018 - 2019	6	5	0
3 курс	2017 - 2018	5	4	0
4 курс	2016 - 2017	5	3	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	27294 Історія та археологія 36571 Історія
другий (магістерський) рівень	2417 Археологія 3577 Історія (Юдаїка) 4419 Історія 18702 Юдаїка
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37169 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	66928	14754
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	62630	13861
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	4298	894
Приміщення, здані в оренду	2670	1529

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>o32_OHP_2019.pdf</i>	AaJZstJKLjHb6sxoAnUWmclN/JWazGwB9unabpxCao =
Навчальний план за ОП	<i>o32_HP_2019.pdf</i>	WDW/Bh/XVJoFh4qq6OmXvoQTzr3oiqZq+5oDQHfko14 =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук_2.pdf</i>	yV3vo7/q5sNssNwQoQ2rEAwEH7/fYjvbaBOz+DvoOmA =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук_1.pdf</i>	ZPEIoochP3QltPaSOqcoY/YTMZkE3C9UGhjCZe1ZZxU= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук_3.pdf</i>	I4PHoQHRKfCTkbKJrezwvaFt2IZWIMgOUcbisFebKHo= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_1.pdf</i>	o26BvDGSj5toVmv3D6ZliRzySC2eo9n/YPQ94OJzYCU= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_2.pdf</i>	4ZYL3Ml5VNLKQMijuygLX5OQBksJ3DkPzX91WFbGnM c= =

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Зasadничим принципом наукової освіти в НаУКМА є стимулювання самостійної дослідницької діяльності, підтримка фахової активності й прагнення до нових знань, відкритості, до комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти. Особливістю освітньо-наукового процесу є формування індивідуальної освітньої траєкторії для кожного аспіранта/ки з врахуванням його/її наукових інтересів, що є втіленням концепції «Досліджуючи – навчаємось!» (learning by doing research).

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» має на меті підготовку нового покоління висококваліфікованих фахівців, які будуть здатні працювати за найкращими світовими стандартами, зберігаючи та творчо примножуючи головні досягнення вітчизняної історичної науки, керуючись принципами академічної доброчесності.

Навчальні дисципліни пропонуються аспірантам 1-2 р. навчання. Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта/ки й особливостей підготовки за фахом: варіативні форми аудиторної роботи самостійно планують викладачі окремих дисциплін; завдання для самостійної роботи максимально відповідають індивідуальній освітній траєкторії кожного аспіранта/ки. Висококваліфіковане фахове наукове керівництво сприяє здійсненню індивідуальних дослідницьких проєктів на належному теоретико-методологічному рівні.

Доповненням до навчального процесу є можливість проходження наукового стажування; участь у програмах мобільності; участь у міжнародних наукових проєктах тощо.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі та результати навчання освітньо-наукової програми «Історія та археологія» співзвучні із місією, візією, цінностями та стратегією університету і передбачають розвиток дослідницького середовища, базованого на поєднанні якісних наукових досліджень, ґрунтовної освіти та інноваційності.

«Стратегія розвитку Національного університету «Киево-Могилянська академія» на 2015-2025 рр., затверджена

Конференцією трудового колективу НаУКМА, сесія 28 (протокол № 29 від 15.09.2015) - <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/6249> - визначила місією університету створення, збереження і поширення знань і формування високоосвіченої, національно свідомої, чесної, небайдужої, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства, що вповні реалізовано у засадничих принципах наукової освіти в НаУКМА. Виконання освітньо-наукової програми «Історія та археологія» відповідає стратегічній цілі 3.10 (запровадження структурованих докторських програм, що відповідає вимогам Єдиного європейського освітнього простору) базового документу «Місія, візія і цінності НаУКМА» (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/pryznachennia-ta-misiia>) та «Стратегії розвитку Факультету гуманітарних наук НаУКМА на 2018-2025 рр.» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1164-stratehiia-rozvytku-fakultetu-humanitarnykh-nauk-na-2018-2025-rr).

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

З 1998 р. при кафедрі історії діяла аспірантура за спеціальностями 07.00.01 – Історія України, 07.00.02 – Всесвітня історія, 07.00.06 – Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни; а при кафедрі археології – аспірантура за спеціальністю 07.00.04 – Археологія. Саме на цій базі у 2016 р. було створено PhD програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Упродовж років, за цими спеціальностями було підготовано значну кількість кваліфікованих фахівців, більшість яких успішно захистили свої дисертації. Так, для прикладу, упродовж останніх п'яти років (2015-2019) аспіранти випускових кафедр захистили 12 кандидатських дисертацій. Випускники аспірантури часто повертаються на свої кафедри уже як викладачі і, таким чином, безпосередньо впливають на навчальний процес, зокрема, і на третьому освітньо-науковому рівні. Зокрема, у 2019-2020 навч. році у штаті кафедри історії працює троє таких випускників, серед них – к.і.н., доц. Т. Ю. Григор'єва є науковим керівником аспірантки з р. н. Оксани Полулях, а на кафедрі археології – п'ятеро таких випускників. Дехто з них виступили як активні розробники ОНП у 2016 р. Основне побажання, яке неодноразово висловлювалось ними, стосувалось необхідності запровадження аспірантського колоквиуму, що дало би змогу аспірантам регулярно проговорювати результати їхніх досліджень. При створенні ОНП за спеціальністю це побажання було враховано: «Аспірантський дослідницький семінар» займає центральне місце серед фахових дисциплін.

- роботодавці

Роботодавцями для випускників аспірантури кафедр історії та археології виступали і виступають провідні наукові, освітні, й дослідницькі установи як в Україні, так і за кордоном. Передовсім, йдеться про рідну alma mater, інститути НАН України (головно, Інститут археології, Інститут історії, Інститут археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського), музейні установи (до прикладу, Національний музей історії України, Музей історії Києва, Національний заповідник «Софія Київська»), архівні установи, у тому числі і центральні державні архіви, тощо. Безпосередньо до створення освітньо-наукової програми третього рівня були залучені кафедри історії та археології, які упродовж багатьох років ставали і стають місцем працевлаштування випускників аспірантури. Розробниками ОНП для освітньої траєкторії «Археологія» також стали провідні фахівці Інституту археології: проф., д.і.н. Л. Л. Залізник, проф., д.і.н. О. О. Отрощенко. При цьому, в обговореннях першочергово піднімалось питання про необхідність створення відповідного академічного середовища й умов, що стимулювали б дослідницький пошук, допомагали аспірантам у формулюванні дослідницьких гіпотез, критичній роботі із джерелами, опануванню методологічного інструментарію тощо. Повністю суголосними були і побажання колег з інших установ, де працюють наші випускники. Ще одне зауваження, яке постійно звучало при обговореннях і було враховано при розробці ОНП, стосувалось необхідності подальшого розвитку навичок академічного письма, у тому числі іноземною мовою, у аспірантів.

- академічна спільнота

З моменту розпаду СРСР, вітчизняна гуманітаристика прагне стати складовою міжнародної академічної спільноти, але радянський спадок все ще є відчутним у розвідках українських істориків та археологів. Першочергово, це виявляється у незнанні іноземних мов і відсутності елементарних навичок академічного письма і ведення академічної дискусії цими мовами, і низьким загальним рівнем академічної культури. Саме це й ставало основним закидом міжнародної академічної спільноти до випускників «традиційної» аспірантури, українських кандидатів наук з історичних спеціальностей. Ці критичні зауваження звучали на численних форумах і у публікаціях з початку 2000-х рр. Ще однією, не менш важливою, перешкодою для інтеграції українських істориків у міжнародну академічну спільноту стала відсутність належної методологічної та теоретичної підготовки. При розробці нової ОНП з підготовки аспірантів за спеціальністю 032 «Історія та археологія» ці багаторічні дискусії були враховані, як видно із навчального плану: блок дисциплін мовної підготовки (1.3) спрямований на розвиток навичок академічної англійської мови; дисципліни блоку науково-теоретичної підготовки (1.1) та циклу професійної підготовки значною мірою спрямовані на розвиток навичок академічного письма та ознайомлення із принципами академічної культури. А базова – для освітньої траєкторії «Історія» – дисципліна «Засади історичного дослідження» метою має ознайомлення аспірантів із сучасним методологічним дослідницьким інструментарієм історика.

- інші стейкхолдери

У рамках здійснення проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання

універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»/DocHub, у 2016-2019 рр. відбулися семінари у Києві (січень 2018 р.), у Харкові (травень 2018 р.), конференція у м. Дніпро (січень 2020 р). За результатами, був розширений блок вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки, упроваджені дисципліни вільного вибору із загально-наукових навичок, змінений порядок викладання окремих дисциплін на 2019-2020 навч. р. (ухвала Вченої ради НаУКМА від 30.05.2019 р., протокол № 7; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2019/Uhvaly_VR_30.05.2019.pdf).

Як приклад впливу міжнародної академічної спільноти на освітній процес на кафедрі історії і, зокрема, розробку концепції PhD програми за спеціальністю, можна вказати участь у міжнародних освітніх проєктах: «Програми академічних стипендій Інституту Відкритого суспільства» (м. Будапешт, Угорщина) (OSI/HESP Academic Fellowship Program) (2005-2015) та «Регіональному семінарі із вдосконалення викладання» Інституту Відкритого суспільства (м. Будапешт) (Regional Seminar for Excellence in Teaching) (2006-2012). Це не лише сприяло усвідомленню згаданих вище проблемних моментів у підготовці аспірантів в «традиційній» аспірантурі, але й вказувало на шляхи вирішення наявних проблем. Зокрема, концепцію «Аспірантського дослідницького семінару» було розроблено після консультації із міжнародними колегами-партнерами кафедри.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Як показують дослідження ЕНЕА, понад 50% випускників аспірантури, які отримали науковий ступінь, продовжують роботу поза академічними інституціями і ЗВО. Відповідно, тенденцією та кращими практиками у формуванні змісту наукової освіти є широка пропозиція дисциплін, що виховують загальні навички: цифрова грамотність, проєктний менеджмент, навички особистої ефективності. Цій тенденції відповідає структура і зміст циклу загальної підготовки ОНП.

Оволодіння навичками та практиками наукової комунікації, відкритої науки є вимогою для подальшого входження у міжнародну фахову спільноту. Програмний результат «вміння здійснювати дослідницький пошук у сфері і формулювати дослідницькі проблеми» забезпечено нормативними дисциплінами «Цифрова наука та інформаційна грамотність», «Розробка дисертаційного проєкту», а також вибірковими: «Управління даними досліджень», «Управління кар'єрою та планування розвитку навичок».

У циклі професійної підготовки основна увага приділяється методичній й методологічній підготовці, що готує аспірантів до участі у дослідницьких проєктах.

Нормативні фахові дисципліни спрямовані на формування навичок ефективного планування та здійснення аналітичного дослідження, здатності до науково-організаційної діяльності, співпраці в межах фахової спільноти та комунікації задля подальшого практичного впровадження його результатів. Ці дисципліни виховують здатність ефективно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями, а також представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Формулювання цілей та програмних результатів ОНП відповідає «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», що передбачає «здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку». Як засвідчується описом ОНП «Історія та археологія» і навчальним планом підготовки аспірантів, ця вимога повністю врахована. Адже, цикл дисциплін професійної підготовки спрямований «на формування навичок ефективного планування та здійснення дослідження історичних явищ; здатності до науково-організаційної діяльності і співпраці в межах фахової спільноти та комунікації його результатів для подальшого практичного використання». Використання методології історичних і суміжних дисциплін, розуміння сучасних історіографічних трендів, критичний аналіз різних видів історичних й археологічних джерел – серед основних програмних результатів ОНП.

Що стосується регіонального аспекту, то переважна більшість дисертаційних досліджень здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю стосується українських і сусідніх центральносхідноєвропейських теренів, адже саме такі дослідження є а) повною мірою забезпечені джерелами, і б) першочергово очікувані і затребувані міжнародною академічною спільнотою.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

ОНП розроблена із урахуванням рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти: Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society” (2005); “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education) (2010); “Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011” by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation (прийнято 27.06.2011); «Дієві елементи практики наукової освіти» Ліги Європейських університетів (2014).

У 2017-2019 рр. модель освітньо-наукової програми і типовий навчальний план були суттєво розширені за рахунок вибіркових дисциплін на основі переліку загальних навичок, рекомендованих EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) та та EURODOC. Побудова циклу загальної підготовки відповідає структурі Researcher Development Statement VITAE (Великобританія). Завдяки співпраці з європейськими партнерськими університетами в рамках проєктів Erasmus+ «ДокХаб», «Мілетус»: Докторські школи Університету Люмьєр 2 (Франція), Університету

Тампере (Фінляндія), Ольборзького університету (Данія), – були удосконалені дисципліни циклу загальної підготовки.

Так само, досвід викладачів кафедри історії, які навчалися на західних PhD програмах і захистили там свої дисертації (Н. Шліхта, К. Диса, О. Хоменко), враховувався при розробці циклу професійної підготовки.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти не затверджений. Структура і зміст ОНП відповідає вимогам п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 № 261, редакція – Постанова від 03.04.2019 № 283; а також Національній рамці кваліфікацій (9 рівень).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Цикл загальної підготовки (32 кредити ЄКТС) складається з трьох блоків дисциплін: науково-теоретичної, науково-практичної і мовної підготовки, що сприяють формуванню інтегральної компетентності третього рівня освіти – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Курси тематичного блоку «1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки» забезпечують формування системного наукового світогляду, ґрунтовні знання філософських засад наукового пізнання, загальних методів наукового дослідження, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику та перегляду наукових парадигм на основі розуміння історичності науки і критеріїв науковості.

У рамках блоку «1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки» аспіранти отримують змогу набути навичок володіння засобами комунікації та інформаційними технологіями для передачі знань про наукові результати і збільшення впливу результатів наукових досліджень в академічному, економічному та соціальному контекстах; оволодіють методиками викладання професійних дисциплін і популяризації наукових знань, здобудуть уміння використовувати інформаційні й комунікаційні технології для самостійного дослідження, викладання й управління науковою діяльністю, знання про основні наукометричні показники й ресурси для оцінки потенціалу дослідження. Третій тематичний блок циклу загальної підготовки «1.3. Дисципліни мовної підготовки» спрямовано на удосконалення рівня володіння українською та англійською мовами, досягнення вміння доказово й обґрунтовано викладати результати наукового дослідження, брати компетентну участь у комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти. Особливістю планування цього циклу є широка пропозиція вибіркового дисциплін, що дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію та планувати розвиток загальних навичок в контексті планування майбутньої кар'єри.

Цикл дисциплін професійної підготовки (17 кредитів ЄКТС) включає дисципліни, спрямовані на формування навичок ефективного планування та здійснення історичного дослідження, здатності до науково-організаційної діяльності, співпраці в межах фахової спільноти та комунікації задля подальшого практичного впровадження його результатів. У циклі передбачено нормативні дисципліни й надано можливість вибору дисциплін (у тому числі магістерських і бакалаврських програм) задля забезпечення ефективної реалізації індивідуальних дослідницьких проєктів аспірантів. При цьому, задля глибшої спеціалізації аспірантів, які обирають освітню траєкторію «Історія» чи «Археологія», нормативні дисципліни викладаються окремо для двох груп.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

49

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

49

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОНП «Історія та археологія» сприяє отриманню широкого спектру спеціальних – фахових – компетентностей, які

необхідні для проведення, за вибором здобувача історичних чи археологічних, досліджень на високому теоретико-методологічному рівні, спрямованих на поглиблення і уточнення наявних наукових знань. ОНП використовує активні методи навчання (active leaning), а також навчання через дослідження (leaning by doing research). Цикл дисциплін професійної підготовки складається з нормативних дисциплін (11 кредитів ЄКТС), які забезпечують опанування загальними фаховими компетентностями дослідника з історії чи археології (відповідно до обраної аспірантом/кою освітньої траєкторії), і вибіркових фахових дисциплін (6 кредитів ЄКТС), які забезпечують фаховими знаннями зі спеціальності. Опановуючи нормативні дисципліни, аспіранти ознайомлюються з найновішими дослідницькими методологіями; різноманітними історіографічними підходами до історичного та/чи археологічного дослідження; вдосконалюють навички джерельної евристики та критики; вчаться використовувати методи суміжних дисциплін (антропології, соціології, лінгвістики). Випрацювання навичок фахової дискусії, рецензування й представлення результатів свого дослідження – серед важливих програмних результатів, що їх забезпечують нормативні дисципліни професійної підготовки.

Широка різноманітність вибіркових професійних дисциплін дає змогу здобувачам обирати ті, які забезпечують їх спеціальними знаннями із обраного напрямку дослідження, відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії. Основними напрямками досліджень, що розробляються кафедрою історії є:

1. Новітня, нова та ранньомодерна політична історія;
2. Історична антропологія ранньомодерних та модерних суспільств;
3. Соціорелігійна історія України ранньомодерного та модерного періодів;
4. Історія України та державних утворень, частиною яких вона була в різні історичні періоди (Річ Посполита, Російська імперія, СРСР);
5. Європейська історія від ранньомодерного періоду до сучасності; інтелектуальна історія.

Основними напрямками досліджень, що розробляються кафедрою археології є:

1. Дослідження проблем археології та первісної історії на території України;
2. Формування та розселення народів індоєвропейської сім'ї;
3. Походження українців та їхніх слов'янських сусідів; проблеми соціокультурного та економічного розвитку суспільства та історії людства за доби енеоліту-бронзи;
4. Археологія та історія тюркомовних народів Середньовіччя;
5. Формування розвитку та занепаду археологічних культур та культурних спільнот доби бронзи на теренах України;
6. Проблеми появи хліборобства, історії та археології доби неоліту та енеоліту; поява та розвиток трипільської прото-цивілізації.

Таким чином, аспіранти отримують якісну фахову підготовку зі спеціальності «Історія та археологія», що забезпечує їх методологічним й теоретичним інструментарієм, спеціальними знаннями й необхідними навичками для здійснення індивідуальних дослідницьких проектів і написання дисертацій.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до пп. 4.16 Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma) здобувачам вищої освіти в університеті забезпечується можливість формування індивідуального навчального плану. Усі здобувачі ступеня доктора філософії формують власний індивідуальний навчальний план, який погоджує науковий керівник і гарант ОНП.

Під час сесії настановчого навчання у рамках відкритих курсів «Процедури і стандарти наукової освіти» і «Як організувати навчання на PhD програмі» аспіранти оцінюють свій рівень загальних і фахових навичок за моделлю VITAE, EURODOC. Таке самооцінювання дає можливість спланувати навчання і напрямок майбутньої фахової реалізації. Вибіркові дисципліни передбачені у всіх блоках циклу загальної підготовки, що дає можливість цілеспрямовано формувати профіль підготовки за певними напрямками: викладацька компетентність, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проектів.

При вступі на ОНП, аспіранти обирають освітню траєкторію – «Історія» чи «Археологія» - і заохочуються до вибору спеціальних дисциплін з магістерських програм, що дає можливість індивідуально сформувати цикл професійної підготовки .

Також, кредити, здобуті під час довшотривалих і короткострокових академічних мобільностей і стажувань зараховуються до індивідуального навчального плану за погодженням із завідувачем кафедри та гарантом освітньо-наукової програми.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Можливість обирати дисципліни надана аспірантам в усіх циклах підготовки: дисциплін науково-теоретичної підготовки, дисциплін науково-практичної підготовки, дисциплін мовної підготовки і дисциплін професійної підготовки. Усі здобувачі ступеня доктора філософії формують власний індивідуальний навчальний план аспіранта, який погоджує науковий керівник і гарант освітньо-наукової програми.

Модель наукової освіти і типовий навчальний план у НаУКМА передбачає вибір щонайменше 1 курсу (2 кредити ЄКТС) у кожному блоці загальних дисциплін. Аспіранти можуть обирати також декілька вибіркових дисциплін, спрямованих на поглиблене оволодіння певними навичками: викладання, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проектів.

У межах циклу професійної підготовки, аспіранти мають можливість вибору спеціальних дисциплін (6 кредитів ЄКТС) магістерського чи бакалаврського освітнього рівня зі своєї чи суміжних спеціальностей, що сприяє розвитку індивідуальної освітньої траєкторії.

Вступаючи на ОНП «Історія та археологія», аспіранти одразу реалізують своє право вибору. Адже вони визначаються зі своєю освітньою траєкторією, обираючи «Історію» чи «Археологія». Це – вибір відповідного блоку нормативних дисциплін, групи («історичної» чи «археологічної») для прослуховування базових курсів «Розробка

дисертаційного проекту» й «Аспірантський дослідницький семінар», а також можливості прослухати вибіркові фахові курси, що забезпечуються, відповідно, кафедрами історії чи археології.

Завдяки участі у міжнародних проектах, НаУКМА також пропонує аспірантам гостьові лекції, курси інших ЗВО та наукових установ партнерських інституцій (в рамках «Літньої школи» і «Сесії настановчого навчання»). Окрім того, аспіранти мають змогу користуватися платформою дистанційного навчання НаУКМА (<https://distedu.ukma.edu.ua/>). Також, вони заохочуються брати участь у програмах мобільності з відповідним перезарахуванням прослуханих у партнерських іноземних інституціях вибіркових курсів, що створює додаткові можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Цикл загальної підготовки включає дисципліни загальної підготовки, котрі розвивають здатності активного дослідника до фахової діяльності у трьох сферах:

- Сфера Д (дослідження) – високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації;
- Сфера К (комунікація) – виховання здатності до репрезентації і спілкування в межах глобальної наукової спільноти
- Сфера М (менеджмент) – поєднує навички планування та управління науковими проектами; здатність планувати свою кар'єру.

Цикл професійної підготовки включає дисципліни зі спеціальності, що сприяють професійному становленню майбутніх фахівців з історії та археології, забезпечуючи їх необхідним методологічним інструментарієм, навичками критичного опрацювання джерел тощо. Додатково, формування навичок ведення фахової дискусії у галузі, публічного представлення й захисту результатів власного – історичного або археологічного – дослідження, обговорення досліджень колег (peer assessment) і фахового рецензування передбачено силабусами нормативних професійних дисциплін.

Під час опанування нормативної «Практики викладання фахових дисциплін» аспіранти другого року навчання, під керівництвом викладачів кафедр історії чи археології (переважно своїх наукових керівників), отримують можливість викладати дисципліни зі спеціальності на бакалаврському чи магістерському рівні.

А участь у роботі Археологічної експедиції НаУКМА, проведення індивідуальних польових досліджень є важливою складовою підготовки фахівців-археологів на програмі.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Дисципліни циклу загальної підготовки спрямовані на розвиток переліку загальних навичок, рекомендованих EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) та та EURODOC. Цикл відповідає структурі Researcher Development Statement VITAE.

Курси науково-теоретичної підготовки забезпечують формування системного наукового світогляду, ґрунтовні знання філософських засад наукового пізнання, загальних методів наукового дослідження, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику на основі розуміння історичності науки і критеріїв науковості.

У рамках науково-практичної підготовки аспіранти можуть набути навички володіння засобами комунікації та інформаційними технологіями для передачі знань про наукові результати і збільшення впливу результатів наукових досліджень у академічному, економічному та соціальному контекстах; оволодіти методиками викладання фахових дисциплін і популяризації наукових знань, здобути вміння використовувати інформаційні й комунікаційні технології для самостійного дослідження, викладання й управління науковою діяльністю, знання про основні наукометричні показники й ресурси для оцінки потенціалу дослідження.

Мовний блок спрямовано на удосконалення рівня усного та писемного володіння українською та англійською мовами для кваліфікованої комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти.

Фахові нормативні дисципліни так само сприяють формуванню згаданих вище soft skills у процесі роботи над індивідуальними дослідженнями аспірантів.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійного стандарту для спеціальності немає.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням аспірантів розраховується в кредитах ЄКТС відповідно до п. 5-6 «Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma): обсяг 1 кредиту ЄКТС - 30 год., який включає не менше 1/3 аудиторних годин, самостійної роботи - не менше 1/3 і не більше 2/3; загальне тижневе аудиторне навантаження – 16 год. Загальний розподіл навчального часу затверджується в формі щорічного «Академічного календаря Докторської школи імені родини Юхименків»: (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>), де заплановано час для збалансованої навчальної роботи (настановча сесія – 2 тижні, 2 семестри по 13 тижнів, сесії, літня школа та звітна

конференція) і дослідницьку діяльність (2 дослідницькі періоди).

Навчальний час визначається робочим навчальним планом, який затверджується щорічно, і включає загальний графік навчального процесу і розподіл освітніх компонент.

Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи аспіранта відображається в програмі навчальної дисципліни та силабусі.

Чинний навчальний план «Історія та археологія» спроектований на основі єдиної інституційної моделі і типового навчального плану на 2019-2020 навч. рік (ухвала Вченої ради НаУКМА від 30.05.2019; протокол № 7; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2019/Uhvaly_VR_30.05.2019.pdf).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за дуальною формою не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://vstup.ukma.edu.ua/dlya-vstupnykiv-na-phd-programy/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вимоги до вступників до аспірантури НаУКМА (https://vstup.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Dodatok_7_aspirantura-2020.pdf) відповідають вимогам п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» і рекомендаціям МОН, які щороку надаються ЗВО.

З огляду на стратегію інтернаціоналізації вищої освіти, перевірка належного рівня володіння іноземною мовою є першим етапом відбору. Комплексний іспит (тестування, академічне письмо й усна співбесіда) дає можливість відібрати вступників із належним знанням англійської мови (не нижче B2). Оцінюється за шкалою: «склав» не «склав».

Вирішальне значення для формування конкурсного балу має дослідницька пропозиція (коефіцієнт 0,4 від загальної оцінки) та фаховий іспит (коефіцієнт 0,6).

Дослідницька пропозиція оцінюється за критеріями, що відповідають вимогам до майбутньої кваліфікації доктора філософії, а докладна співбесіда дозволяє виявити вступників із найбільшим фаховим потенціалом. При оцінюванні береться до уваги письмова й усна демонстрація абітурієнтом/кою потенціалу (історіографічне й теоретичне знання, розуміння методології, знання потенційної джерельної бази) до написання ґрунтовного дослідження. Іспит з фаху має за мету з'ясування рівня спеціальних компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з базових історичних чи археологічних дисциплін, оволодіння яких передбачено програмою підготовки за спеціальністю на рівні магістра та передбачає письмово-усний екзамен.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється відповідно до «Порядку контролю і оцінки якості знань аспірантів», затвердженого ухвалою Вченої ради НаУКМА від 12.01.2017 р. (протокол №1, засідання 4, п.10.; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2017/Uhvaly_12_01_2017.pdf).

Аспіранти ознайомлюються з процедурою перезарахування дисциплін під час «Сесії настановчого навчання» (курс «Процедури і стандарти наукової освіти») на першому році навчання.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється згідно угод про співпрацю чи про мобільність (національну та міжнародну). Після завершення мобільності чи стажування, аспірант/ка надає відповідні документи від ЗВО (звіт про мобільність) і заяву про зарахування отриманих кредитів. За погодженням із науковим керівником і гарантом освітньо-наукової програми, оформлюється індивідуальна відомість про прослухані дисципліни, за якою зараховуються кредити, і вносяться до індивідуальної «Академічної довідки».

Загальна інформація про програми мобільності, в яких можуть взяти участь аспіранти міститься у відкритому доступі на інтернет-сторінці Відділу міжнародного співробітництва НаУКМА: <https://dfc.ukma.edu.ua/going-from-naukma/mobility-programs/students-bachelor-master>

Докладна документальна інформація про оформлення, супровід і зарахування результатів мобільності міститься тут: <https://dfc.ukma.edu.ua/going-from-naukma/mobility-programs/students-bachelor-master/mobility-performance>; <https://dfc.ukma.edu.ua/going-from-naukma/main-documents>

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Аспірант 1 року навчання Степан Бліндер навчався у Варшавському університеті (Польща) з 1 вересня 2018 р. по 31 червня 2019 р. (наказ по НаУКМА № 63 від 24.09.2018).

Аспірантка 3 року навчання Аліса Деміна навчалась в Університеті Солерно (м. Фішіано, Італія) з 15 вересня 2019 р.

по 29 лютого 2020 р. (наказ по НаУКМА № 69-А від 06.09.2019). Навчання в західних університетах було враховано в їхню індивідуальну освітню траєкторію, а одержані кредити ЄКТС – перезараховані.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» у Додатку «Правила прийому на навчання до аспірантури НаУКМА» описується процедура зарахування вступного іспиту з іноземної мови за дійсним сертифікатом не нижче рівня B2 (розділ IV «Організація і проведення конкурсного відбору», п.6; https://vstup.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Dodatok_7_aspirantura-2020.pdf).

Під час подання документів, вступники надають сертифікат (п.3.3) і заяву за встановленою формою, яку розглядає Приймальна комісія і комісія з прийому вступного іспиту з іноземної мови. Вступник, чий сертифікат був визнаний, вступне випробування з іноземної мови зараховується автоматично з результатом «склав»

Відповідно до п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», аспіранти першого року навчання, які підтвердили рівень володіння англійською мовою на рівні C1 дійсним сертифікатом, мають право зарахувати в повному обсязі 8 кредитів ЄКТС з дисципліни «Advanced English for Academic Communication - 1». Аспіранти ознайомлюються із процедурою зарахування дисциплін за сертифікатами під час вступної кампанії та сесії настановчого навчання (курс «Процедури і стандарти наукової освіти») і з силабусу цієї дисципліни.

Аспірант/ка подає заяву та копію дійсного сертифіката C1, який розглядають викладач дисципліни і завідувач кафедри англійської мови.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Під час вступної кампанії 2019 р. вступники Ю-Суань Су і Дарина Подгорнова подали для перезарахування сертифікати з англійської мови рівня C1. Під час проведення вступних випробувань з англійської мови їм була зарахована оцінка «склав». Зараз вони навчаються на ОНП «Історія та археологія».

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Формулюючи форми й методи навчання і викладання на ОНП, Докторська школа, гарант, педагогічні колективи залучених кафедр керуються Національною рамкою кваліфікацій, яка передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання, та Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/50-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma), що прописує основні форми організації освітнього процесу в НаУКМА (розділ 6).

Як передбачено базовими документами, аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання (peer assessment) і самооцінювання (self assessment). Саме такі форми і методи навчання запроваджені у більшості курсів як циклу загальної підготовки, так і циклу професійної підготовки, що прописано в силабусах дисциплін освітньо-наукової програми «Історія та археологія».

Докладну інформацію наведено у Таблиці 3.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Національна рамка кваліфікацій передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання. Відповідно до студентоцентрованого підходу, прописаного в НаУКМА від Статуту до силабусів окремих дисциплін (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1-statut-naukma, зокрема пп. 7.14 і 7.15; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1164-stratehiia-rozvytku-fakultetu-humanitarnykh-nauk-na-2018-2025-rr та інші), аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання, і саме такі форми і методи викладання запроваджені у загальних і фахових курсах.

Нормативні професійні дисципліни цілковито спрямовані на фахову допомогу аспірантам у проведенні ними індивідуальних досліджень й джерелознавчій, методологічній й історіографічній роботі над дисертаціями. Питання змісту і якості наукової освіти в НаУКМА окремо проговорюється аспірантами на щорічних підсумкових конференціях А LINEA. Ці обговорення беруться до уваги при перегляді ОНП. У 2018 р. до складу Вченої ради НаУКМА було введено виборного представника аспірантів і докторантів, аспірантку О. Р. Слободян (https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2018/Uhvaly_25.06.2018.pdf), яка доносить до адміністрації

бачення аспірантів щодо змісту і якості викладання в Докторській школі.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принцип поваги до академічних свобод закріплено в розділі «Цінності НаУКМА» «Стратегії розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія на 2015–2025 рр.» (http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6249/strategy_naukma.pdf); у «Стратегії розвитку Факультету гуманітарних наук НаУКМА на 2018–20245 рр.» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1164-stratehiia-rozvytku-fakultetu-humanitarnykh-nauk-na-2018-2025-rr). Відповідність методів навчання і викладання принципам академічної свободи полягає у можливості вивчення дисциплін за вибором аспірантів; можливості навчання за програмами міжнародної академічної мобільності тощо.

Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради НаУКМА (створено у 2016 р.) також сповідує принципи академічної свободи, дотримання норм наукової етики (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/science/doslidzhennya/komitet-z-etyky-naukovykh-doslidzen>). Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА (2018) підтверджує зазначені цінності та норми, регулює відповідні процедури.

Аспіранти і наукові керівники можуть розраховувати на академічну свободу та повагу до їхніх рішень у виборі тематики і методів дослідження, врахування особливих вимог дослідження.

Викладачі мають право визначати зміст навчальних дисциплін, обирати відповідні методи навчання і викладання. Колегіальні форми оцінювання, відкритість в обговоренні будь-яких проблемних моментів допомагають побудувати атмосферу толерантності і довіри.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

З метою забезпечення якості навчання в рамках сесії настановчого навчання для всіх аспірантів першого року навчання передбачено загальний вступ до наукової освіти, який відбувається у вигляді тренінгу й включає такі теми: інформація про процедури й стандарти наукової освіти; загальний огляд змісту дисциплін освітньо-наукових програм; робота з базами даних і користування бібліотекою; процедури роботи з науковим керівником; контроль, звітність і критерії оцінювання роботи аспіранта; можливості участі аспірантів у науковій роботі; можливості міжнародної академічної мобільності; вимоги до дисертацій та підготовки наукових публікацій.

Під час сесії настановчого навчання на початку кожного навчального року в рамках відкритих семінарів для аспірантів презентуються та роз'яснюються цілі освітньо-наукових програм, курсів із циклу загальної підготовки, презентуються вибіркові дисципліни.

Так само, обговорення характеру і результатів навчання на освітньо-науковій програмі відбувається під час щорічних (проміжних і підсумкових) атестацій, що двічі упродовж навчального року відбуваються на кафедрах історії та археології, як зазначено у відповідних витягах із протоколів засідань.

Інформація щодо змісту і очікуваних результатів, а також критеріїв оцінювання роз'яснюється викладачами під час вступних занять з кожної дисципліни є обов'язковою складовою силабусів навчальних дисциплін.

Силабуси дисциплін, які викладаються на програмі, викладено на платформі дистанційної освіти НаУКМА DistEdu – <https://distedu.ukma.edu.ua/>.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і дослідження аспірантами відбувається уже під час вивчення навчальних дисциплін. Адже усі навчальні дисципліни так чи інакше спрямовані на сприяння у виконанні індивідуальних дисертаційних проєктів. Нормативні дисципліни циклу професійної підготовки викладаються окремо для груп істориків і археологів для якомога ефективнішого сприяння аспірантам в їхніх індивідуальних дослідженнях. Курс «Розробка дисертаційного проєкту» метою має формування і планування проєктів дисертацій аспірантів; «Аспірантський дослідницький семінар» спрямований на створення навчально-наукової дослідницької групи, робота в якій допоможе аспірантам здійснювати дисертаційні дослідження на належному рівні, переважно у тому що стосується роботи із джерельною базою; «Засади історичного дослідження» (для істориків) допомагає опанувати аналітичними підходами й базовими теоретико-методологічними навичками та дослідницькими техніками опрацювання обраної для вивчення теми.

Поза аудиторією, поєднання навчання та досліджень відбувається у різних формах, зокрема через залучення аспірантів до участі у науково-дослідних темах, міжнародних проєктах; наукових публікаціях; підготовці і проведенні міжнародних конференцій, семінарів тощо.

Усі аспіранти-історики залучені до виконання науково-дослідних тем кафедри історії: «Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії» (наук. кер. – д.і.н., проф. М. В. Кірсенко; реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0110U001652; 2013–2017) та «Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви» (наук. кер. – д.і.н., проф. Н. М. Яковенко; 0117U004140; 2017–2021). Усі аспіранти-археологи залучені до виконання науково-дослідної теми кафедри археології: «Актуальні проблеми найдавнішого минулого України за даними археології та антропології» (наук. кер. – д.і.н., проф. В. І. Ключко, 0117U004143; 2017–2021). Також, вони беруть участь у роботі Археологічної експедиції НаУКМА, що дозволяє їм здійснювати індивідуальні дослідницькі проєкти.

Можна навести приклад аспірантів-істориків, які є ініціаторами і співорганізаторами серії щорічних наукових конференцій для молодих дослідників «Досліджуючи минуле», що уже тричі проводились кафедрою історії.

Наприклад, практично усі секції цьогорічної конференції модерувались аспірантами, які також виступили дискусійними заявленнями доповідей (<https://www.docdroid.net/nlsOYAh/human-within-the-modernity-change-programfinal-pdf#page=3>). Аспірант 2-го року навчання Степан Бліндер виступив співупорядником кафедрального збірника «Docendo discimus – Навчаючи вчимося» (2020) тощо.

Аспіранти активно беруть участь у наукових стажуваннях, літніх школах, у тому числі і міжнародних, що допомагає у роботі над їхніми індивідуальними дослідницькими проектами. Наприклад, Надія Уфимцева брала участь у дослідницькому стажуванні в Єврейському університеті в Єрусалимі (22 липня – 19 серпня 2018 р.) і мала змогу працювати там над своєю дисертацією.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін прописується викладачем кожної навчальної дисципліни і передбачає щорічне оновлення навчального змісту, форми навчання і оцінювання, що схвалюється відповідною кафедрою. Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається регулярно як на основі власних наукових досягнень, так і з врахуванням досягнень західних науковців. Цьому, зокрема, сприяє участь викладачів у міжнародному проекті «Structuring cooperation in doctoral research, transferrable skills training, and academic writing instruction in Ukraine's regions» (DocHub № 574), що створило можливість долучитися до тренінгів, семінарів і спільних занять з європейськими та українськими партнерами (<http://dochub.com.ua/>).

Так само, індивідуальна участь викладачів ОНП й наукових керівників аспірантів у міжнародних дослідницьких й освітніх проектах дозволяє залучати найновіші досягнення і сучасні практики до освітньо-наукового процесу. Для прикладу, викладаючи нормативні професійні дисципліни, проф. В. І. Ключко використовує багаторічний досвід участі у міжнародних проектах «Baltic-Pontic Studies» (організатор - Adam Mickiewicz University, Poznań, 1993-до нині); «Archaeologia Bimaris» (організатор - Adam Mickiewicz University, Poznań, 1998-до нині), а проф. М. В. Яременко – участь у проекті «Polskie wzorce literackie i kulturowe w Rosji na przełomie XVII i XVIII wieku: przypadek Stefana Jaworskiego» (науковий проект на базі Uniwersytet Jagielloński, Wydział Polonistyki; 2018-до нині).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація дослідницької роботи й навчальних можливостей для аспірантів і поширення результатів наукових досліджень у міжнародній науковій спільноті є стратегічним напрямком розвитку наукової освіти за «Стратегією розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр.»

(http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6249/strategy_naukma.pdf) та Стратегією розвитку ФГН (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1164-stratehiia-rozvytku-fakultetu-humanitarnykh-nauk-na-2018-2025-rr). У 2018 р. було створено Комітет Вченої ради НаУКМА з інтернаціоналізації. З 2005 р. НаУКМА є членом Асоціації Європейських Університетів (EUA)- <http://www.eua.be> Інструментами інтернаціоналізації є участь аспірантів у програмах міжнародної академічної мобільності; впровадження англійської викладання окремих дисциплін тощо. Інформування про можливість міжнародного обміну відбувається через ресурси Відділу міжнародного співробітництва НаУКМА (<https://dfc.ukma.edu.ua>). НаУКМА виступає національним координатором проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» («DocHub») у 2016-2020 рр., що створює можливість інтернаціоналізації для аспірантів і викладачів (<http://dochub.com.ua/>). Залучення викладачів ОНП та наукових керівників до чисельних міжнародних дослідницьких проектів так само створює додаткові можливості для інтернаціоналізації докторської освіти, залучення найновішого міжнародного досвіду.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Національна рамка кваліфікацій передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання. Тож відповідно до студентоцентрованого підходу аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання. Саме такі форми оцінювання запроваджені у більшості курсів циклів загальної підготовки і професійної підготовки, як прописано у силабусах з окремих дисциплін (Таблиця 3).

Під час прослуховування загальної дисципліни «Advanced English for Academic Communication -1» аспіранти мають підготувати постер і флеш-презентацію власного дослідження на підсумкову конференцію A LINEA; «Advanced English for Academic Communication -2» - статтю та рецензувати роботу колег; у рамках курсу «Культура наукової мови» редагують українські публікації; а в курсі «Викладання в системі вищої освіти» розробляється курс за темою дисертації і сценарій інтерактивного заняття для бакалаврів.

Дисципліни циклу професійної підготовки заохочують до активної роботи над оформленням результатів індивідуального дослідження і формують уміння представляти та обстоювати їх у колі колег. Нормативні дисципліни циклу цілком спрямовані на фахову допомогу аспірантам (у тому числі і через peer assessment) у проведенні ними індивідуальних досліджень, розробці дисертаційного проекту й джерелознавчій, методологічній й історіографічній роботі над дисертаціями.

Мета курсу «Розробка дисертаційного проекту» - ознайомлення аспірантів з вимогами до проведення і написання дисертаційного дослідження; характеристиками дисертаційного проекту та його структурних частин. Аспіранти

отримують змогу розробити власні дисертаційні проекти – основу майбутніх дисертацій; обговорити в групі й публічно захищати дисертаційні проекти. Від учасників курсу вимагається систематично представляти складові дисертаційного проекту у формі індивідуальних письмових завдань, рецензувати і брати участь в публічному обговоренні текстів, поданих колегами.

Мета «Аспірантського дослідницького семінару» – створення навчально-наукової дослідницької групи, робота в якій допоможе аспірантам здійснювати дисертаційні дослідження на належному рівні та у відповідності до встановленого плану; основну увагу приділено розробці джерельної бази індивідуальних досліджень.

Курс «Засади історичного дослідження» (для групи істориків) спрямовано на опанування аналітичними підходами й базовими теоретико-методологічними навичками та дослідницькими техніками опрацювання обраної для вивчення аспірантами теми, аналізу історіографічних джерел. Зокрема, аспіранти навчаються формулювати максимально коректні дослідницькі питання

Усі курси ОНП максимально інтерактивні, виходять з індивідуальних наукових дослідницьких інтересів кожного аспіранта; виходять із принципу поєднання навчання і дослідження.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (розділ 7) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma); Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan); Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu?limit=5&order=date&dir=DESC&start=5) – базові документи, що забезпечують чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в НаУКМА. Зміст цих документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів сесії настановчого навчання на початку навчального року.

Усі аспіранти мають доступ до силабусів і програм навчальних дисциплін, що містять, зокрема, чіткі критерії оцінювання та зрозумілі форми контрольних заходів. Усі силабуси навчальних дисциплін розміщені на платформі дистанційного навчання НаУКМА DistEdu - <https://distedu.ukma.edu.ua/>.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (розділ 7) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma) та Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan); Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu?limit=5&order=date&dir=DESC&start=5) – базові документи, що регулюють форми контрольних заходів і критерії оцінювання в НаУКМА. Зміст цих документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів сесії настановчого навчання.

Аспірантам надаються силабуси навчальних дисциплін, структура яких передбачає опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості підсумкового оцінювання.

Силабуси дисциплін, які викладаються на програмі, розміщено на платформі дистанційної освіти НаУКМА DistEdu – <https://distedu.ukma.edu.ua/> і вони є постійно доступними для усіх аспірантів.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Базові документи, що регулюють проведення контрольних заходів у НаУКМА – це Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (розділ 7) та Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА. Документи розміщено у вільному доступі на сайті університету: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan.

Зміст цих документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів сесії настановчого навчання на початку кожного навчального року.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Базові документи, що регулюють проведення контрольних заходів у НаУКМА – це Положення про організацію

освітнього процесу в НаУКМА (розділ 7) та Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА. Колегіальне оцінювання, яке є рекомендованою формою контрольних заходів на третьому рівні вищої освіти, забезпечує можливість відкрито обговорити складності проходження дисципліни окремими аспірантами і групою в цілому.

Публічна презентація контрольних завдань, передбачена в більшості курсів циклу загальних дисциплін не лише стимулює розвиток загальних навичок, але також формує культуру колегіальності, яка запобігає конфліктам. Методи колегіального оцінювання (peer assessment) та самооцінювання (self assessment) аспірантами, що застосовуються в усіх нормативних дисциплінах циклу професійної підготовки, так само допомагають забезпечувати об'єктивність оцінювання роботи кожного окремого аспіранта/ки.

Аспіранти, які мають незадовільну оцінку з будь-якої дисципліни, мають можливість перескласти цю дисципліну до початку наступного навчального періоду.

У випадку, якщо під час другого перескладання виникають конфлікти, може бути створена екзаменаційна комісія в складі завідувача відповідної кафедри та викладача, а також завідувача Докторської школи ім. родини Юхименків. На освітньо-науковій програмі «Історія та археологія» досі не виникали проблеми, пов'язані з можливим конфліктом інтересів, у зв'язку з чим неможливо навести приклади їхнього розв'язання.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до п. 7.16 Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-v-naukma) повторне проходження контрольних заходів з метою ліквідації академічної заборгованості можливе для здобувачів освіти, які отримали не більше ніж дві незадовільні оцінки протягом навчального семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше ніж два рази: один раз викладачу та один комісії. У разі, якщо студент/аспірант не ліквідує академічну заборгованість, він/вона має право на повторне прослуховування дисципліни.

Аспіранти, які мають незадовільну оцінку з будь-якої дисципліни, мають перескласти цю дисципліну до початку наступного навчального періоду. У випадку якщо під час другого перескладання виникають конфлікти, може бути створена екзаменаційна комісія в складі завідувача відповідної кафедри, викладача та завідувача Докторської школи.

Аспіранти, які мають одну заборгованість відраховуються з навчання за державним замовленням, аспіранти, які мають більше ніж дві заборгованості відраховуються з університету.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-v-naukma);

Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);

Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu?limit=5&order=date&dir=DESC&start=5) та п. 6 «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (наказ № 112 від 07.03.18) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma) прописують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Оскарження результатів проведення контрольних заходів за час існування освітньо-наукової програми «Історія та археологія» не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Академічна спільнота НаУКМА визначає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів (п.1.3.«Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)).

Усі аспіранти під час процедури зарахування ознайомлюються з Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА і складають присягу, яка засвідчується підписом і зберігається в особовій справі кожного аспіранта.

Дотримання академічної доброчесності при написанні дисертації забезпечує науковий керівник та комісія кафедри (факультету) з перевірки кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності (п. 4.5. Положення).

Відповідно до п. 4.5.2 Положення, усі дисертації до їх захисту підлягають перевірці комісією, склад якої затверджує факультет (кафедра), перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». Згідно п. 4.5.5, перевірка дисертації здійснюється з використанням спеціальних програмних засобів (<https://unicheck.com/>).

Центральним органом, що забезпечує контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності у НаУКМА є Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради, створений у 2016 р. (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/science/doslidzhennya/komitet-z-etyky-naukovykh-doslidzen>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до п. 4.5.2. «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma) усі дисертації до їх захисту підлягають перевірці комісією, склад якої затверджує факультет (кафедра), перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». У разі виявлення елементів плагіату, робота не допускається до захисту, а здобувач освіти відраховується з НаУКМА, як передбачено «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (п. 3.1-3.3). Згідно п. 4.5.5 Положення, перевірка дисертації здійснюється з використанням спеціальних програмних засобів. 15 квітня 2019 р. було укладено договір із ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck Україна), який надає доступ університету до сервісу онлайн-пошуку плагіату Unicheck (<https://unicheck.com/>), за допомогою ресурсів якого і здійснюється перевірка дисертацій.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Система забезпечення академічної доброчесності в НаУКМА є багатогранною і включає в себе заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із вимогами законодавства та «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma). Усі аспіранти під час сесії настановчого навчання ознайомлюються з «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА», що засвідчується їхнім підписом. Відповідно п. 2.1. Положення, викладачі ознайомлюють аспірантів із засадами академічної доброчесності шляхом включення відповідного навчального змісту і вимог до програм дисциплін циклу загальної підготовки. Нормативні курси «Розробка дисертаційного проекту» й «Аспірантський дослідницький семінар» також передбачають ознайомлення з нормами відповідальної і доброчесної наукової роботи та публікаційної активності, що окремо прописано в силабусах дисциплін. Про необхідність дотримання норм академічної доброчесності постійно наголошує аспірантам-історикам завідувач кафедри історії Наталя Шліхта, яка є учасницею Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), авторкою відповідних методичних розробок, і викладачкою курсу «Розробка дисертаційного проекту». Питання дотримання відповідних принципів і норм обговорюється також на засіданнях випускових кафедр під час регулярних – проміжних і підсумкових – атестацій аспірантів.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

«Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma). Про дотримання принципів академічної доброчесності було прописано у «Положенні про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі НаУКМА» (наказ № 279 від 19.06.2009) (<https://web.ukma.edu.ua/images/docs/nakaz-279.pdf>). Відповідні норми академічної етики та процедури контролю за їх дотриманням прописані і в Положенні про Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради НаУКМА (2016) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/85-polozhennia-pro-komitet-z-etyky-naukovykh-doslidzhen). Цими документами передбачена перевірка всіх статей аспірантів, що подаються до наукових журналів, а також дисертацій аспірантів, які будуть подаватися на кафедру (факультет) для отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації» (п.4.5.1-4.5.5). Порушення норм академічної доброчесності при написанні дисертації тягне за собою відраховання з НаУКМА. (п.3.2.) Так само, вчинення будь-якого порушення при написанні статті, тез виступу на конференції чи круглому столі тягне за собою відраховання з НаУКМА (п.3.4). Випадків порушення академічної доброчесності аспірантами за час існування освітньо-наукової програми «Історія та археологія» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

До викладання дисциплін циклів загальної підготовки і професійних дисциплін залучаються викладачі з високими показниками успішності, які мають наукові ступені і звання, відповідно п.30 «Ліцензійних умов». Штатні науково-педагогічні працівники приймаються на роботу відповідно до Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/82-polozhennia-pro-poriadok-obrannia-ta-pryiniattia-na-robotu-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-naukma). При цьому, постійне професійне зростання, показниками якого є

наукові публікації, участь у престижних наукових форумах, стажування тощо, є першочерговим критерієм під час проходження конкурсного відбору. Викладачі-сумісники залучаються поза конкурсом, відповідно до оцінки їхнього наукового доробку і професійної кваліфікації, гарантом програми і завідувачами випускових кафедр. Процедури добору науково-педагогічних працівників – викладачів програми і наукових керівників аспірантів – є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. Усі викладачі, задіяні в реалізації ОНП, є відомими фахівцями у своїй галузі і цілком кваліфіковані викладати відповідні дисципліни на третьому рівні вищої освіти й керувати дисертаційними дослідженнями аспірантів. У ЄДЕБО занесені вичерпні дані про кваліфікацію й наукові досягнення викладачів, задіяних в реалізації ОНП «Історія та археологія».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавцями для випускників аспірантури спеціальності традиційно виступають провідні наукові, освітні, й дослідницькі установи як в Україні, так і за кордоном. Передовсім, це НаУКМА, інститути НАН України, музейні установи, архівні установи, у тому числі і центральні державні архіви, тощо.

Залучення роботодавців до освітнього процесу відбувається через наукове керівництво аспірантами, до якого гарант й завідувачі випускових кафедр залучають провідних фахівців-практиків. У такому випадку, відбувається залучення аспірантів до проектів і заходів роботодавців (наприклад, Надія Уфимцева залучена у проекти із оцифрування і збереженням єврейської писемної і музичної спадщини в НБУ ім. В. І. Вернадського).

Про залучення роботодавців до освітнього процесу можна окремо говорити у випадку блоку «Археологія», коли розробка дисертаційних досліджень є неможливою без тісної співпраці з Інститутом археології НАН України. Усі аспіранти-археологи беруть участь в археологічних експедиціях, що проводяться на базі Інституту археології. Ця співпраця закріплена відповідним договором. У співпраці з Інститутом здійснює свою роботу Археологічна експедиція НаУКМА, що є основною базою для здійснення польових дисертаційних досліджень аспірантами. Також, вони користуються багатими бібліотечними й архівними фондами Інституту для написання дисертацій.

Провідні фахівці – завідувачі відділів Інституту археології – залучені до розробки ОНП, викладання та наукового керівництва аспірантами (професори Л. Л. Залізник, В. В. Отрощенко, Ю. В. Болтрик).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Про безпосереднє залучення роботодавців до освітнього процесу можна говорити у випадку блоку «Археологія», адже розробка дисертаційних досліджень аспірантами є неможливою без тісної співпраці з Інститутом археології НАН України. Ця співпраця закріплена відповідним договором. Усі аспіранти-археологи беруть участь в археологічних експедиціях, що проводяться на базі Інституту археології. У співпраці з Інститутом здійснює свою роботу й Археологічна експедиція НаУКМА (кер. – проф., д.і.н. Л. Л. Залізник), що є основною базою для здійснення польових дисертаційних досліджень аспірантами.

Випускова кафедра археології залучає до викладання на програмі провідних професіоналів-практиків. Так, нормативну для археологів дисципліну «Ключові проблеми первісної історії України» викладає провідний фахівець у галузі – проф., д.і.н. Л. Л. Залізник – завідувач Відділу археології кам'яного віку Інституту археології НАН України. Також, окремі вибіркові дисципліни викладають дослідники, провідні фахівці Інституту археології (професори В. В. Отрощенко, Ю. В. Болтрик). Професори Л. Л. Залізник і В. В. Отрощенко також виступили співрозробниками ОНП у 2016 р. і брали участь у її перегляді у 2019 р.

Гарант програми і завідувачі кафедр також залучають фахівців-практиків до наукового керівництва аспірантами, якщо саме вони є провідними спеціалістами в галузі. Науковими керівниками аспірантів виступають представники роботодавців – провідних дослідницьких установ (Л. Л. Залізник, В. В. Отрощенко, Ю. В. Болтрик, І. А. Сергеева).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

2018 р. була затверджена «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА» (ухвала від 25.06.2018), що відповідає вимогам «Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості в галузі вищої освіти (ESG 2015)»: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/749-kontseptsiia-profesiinoho-rozvytku-naukovo-pedahohichnykh-ta-pedahohichnykh-pratsivnykiv-naukma.

З 2017-2018 рр. функціонування Школи професійного розвитку викладачів забезпечується силами Центру забезпечення якості освіти (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/78-education/3379-tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>). Також проводяться навчання викладачів на літніх і зимових «Школах Профі+», заснованих працедавцями-випускниками НаУКМА.

Викладачі активно використовують можливості для підвищення кваліфікації (наукові стажування, мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility, самоініційована мобільність; проект DocHub <http://dochub.com.ua/>).

НаУКМА шукає грантову підтримку для підтримки участі викладачів у провідних міжнародних форумах. Лише з початку 2020 р. двоє викладачів кафедри історії, які задіяні в реалізації програми, отримали таку підтримку: Н. В. Шліхта отримала грант від Фонду випускників України для участі у ASN 2020 Convention (7-9 травня 2020, м. Нью-Йорк, США), а Т. Ю. Григор'єва - грант WNISEF для участі в конференції «Splendid Encounters 9» (квітень 2020, Дубровник, Хорватія).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Для стимулювання розвитку викладацької майстерності у НаУКМА проводиться конкурс на здобуття премії «Викладач року» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/207-polozhennia-pro-konkurs-na-zdobuttia-premii-vykladach-roku-v-naukma); діє низка стипендійних фондів для підтримки досліджень, закордонних наукових відряджень (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/21-stypendialne-zabezpechennia-studentiv-aspirantiv-hrantovi-ta-konkursni-prohramy/60-hranty-ta-premii); запроваджено преміювання за кращі монографії та публікації в журналах, що індексуються в наукометричних базах (<https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=662>). Усі викладачі, які викладають курси професійної підготовки з історії, ставали лауреатами цих конкурсів (Н. М. Яковенко, М. В. Яременко, Н. В. Шліхта).

У 2018 р. затверджено «Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НаУКМА» для сприяння професійному розвитку викладачів (наказ № 297; https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/751-polozhennia-pro-kryterii-pravyla-i-protsedury-otsiniuvannia-navchalno-metodychnoi-naukovo-ta-orhanizatsiino-administratyvnoi-diialnosti-naukovo-pedahohichnykh-pedahohichnykh-pratsivnykiv-natsionalnoho-universytetu-kyievo-mohylianska-akademiiia).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Навчальний простір Докторської школи імені родини Юхименків (7 корпус, 4 поверх) створює можливості для спілкування та навчання аспірантів: є 2 спеціалізованих аудиторії для проведення занять, забезпечених усім необхідним обладнанням; конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи. Обладнаний комп'ютерний клас на 15 місць (10 корпус НаУКМА).

Аспіранти користуються приміщеннями та обладнаними аудиторіями Наукової бібліотеки НаУКМА, Американської бібліотеки ім. В. Китастого.

Наукова бібліотека НаУКМА – головний ресурсний центр наукової та академічної діяльності НаУКМА, визнаний лідер у бібліотечно-інформаційному світі країни з огляду на розвиток фондів, розвиток електронного фонду (власна електронна бібліотека, інституційний репозитарій наукових матеріалів eKMAIR, управління ліцензованими електронними ресурсами - 44 бази даних, понад 100 тисяч назв е-журналів, е-книжок, е-дисертацій тощо станом на січень 2020, серед них Web of Science, Scopus, EBSCO, JStor, ProQuest Dissertations, Springer, Gale, HINARY, ARDI, AGORA та ін.), впровадження автоматизованої бібліотечно-інформаційної система ALEPH (всі бізнес-процеси). Загальний фонд: 845152 прим./ 476703 назв, електронний фонд: 101607 назв ресурсів (44 бази даних), Загальний друкований фонд: 743545 прим./ 375096 назв, 26 фондів архівних документів (13 213 справ). (www.library.ukma.edu.ua)

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Докторська школа ім. родини Юхименків, керуючись цінностями і принципами НаУКМА, створює освітнє середовище, сприятливе для набуття докторантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти. Графік освітнього процесу має на меті забезпечити час для збалансованої і планомірної роботи аспірантів над розвитком фахових і загальних компетентностей (під час навчальної роботи у семестрах) та індивідуальної дослідницької діяльності (під час дослідницьких періодів). Модель навчального року для третього і четвертого року навчання передбачає лише дослідницькі періоди, в межах яких відбуваються регулярні зустрічі з науковим керівником та індивідуальна дослідницька робота, а також участь у щорічній звітній конференції аспірантів А LINEA, і канікули.

В університеті існує низка органів студентського самоврядування: Конференція студентів, Студентська колегія, виборні представники в органах управління НаУКМА; контрольно-ревізійна комісія; ради гуртожитків тощо (<http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/8536>). Хоча аспіранти і не мають своїх представників в органах студентського самоврядування, його діяльність суттєво впливає на створення освітнього середовища ЗВО, зорієнтованого на врахування інтересів усіх здобувачів освіти в НаУКМА.

Інформацію про студентську спільноту НаУКМА, забезпечення дозвілля тощо розміщено тут— <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/students-life>.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Навчальний простір Докторської школи імені родини Юхименків (7 корпус, 4 поверх) створює можливості для спілкування та навчання аспірантів: є 2 спеціалізованих аудиторії для проведення занять, забезпечених усім необхідним обладнанням; конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи. Обладнаний комп'ютерний клас на 15 місць (10 корпус НаУКМА).

Безпеку освітнього середовища для життя і здоров'я студентів забезпечує регулярна перевірка технічного стану

приміщень і обладнання, стану інженерно-технічних комунікацій, для здобувачів вищої освіти проводяться інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

У першому корпусі НаУКМА діє медична частина. Студентів НаУКМА також обслуговує Київська міська студентська поліклініка.

Забезпеченню психічного здоров'я студентів НаУКМА сприяє служба психологічної допомоги. Інформацію про неї і контакти розміщено за посиланням — <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/students-life/psy-help>.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Інформаційна підтримка аспірантам НаУКМА надається через сайт університету (<https://www.ukma.edu.ua/>), сторінки підрозділів НаУКМА у соціальних мережах, через розсилку повідомлень на особисті скриньки тощо. Зокрема, сторінка Докторської школи у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/gradschool.naukma/?ref=bookmarks>) надає інформацію щодо можливостей навчання, підтримки проектів, відкритих освітніх подій, новини університету. Активно діє фейсбук-сторінка кафедри історії, де регулярно оновлюється інформація про можливості для професійного становлення і розвитку викладачів і здобувачів освіти (<https://www.facebook.com/kmahistory/>).

Аспіранти на час свого навчання отримують доступ до корпоративних сервісів НаУКМА з використанням пакету Office 365 для навчальних закладів (корпоративна пошта, календарі, спільна робота з документами та ін).

Наукова бібліотека НаУКМА надає аспірантам підтримку і допомогу в пошуку і аналізі інформації, публікаційній активності (<https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=41>).

Інформація щодо навчальних дисциплін (силабуси дисциплін тощо) міститься на DistEdu. (<https://distedu.ukma.edu.ua/>).

Аспіранти можуть користуватися консультативною підтримкою усіх підрозділів НаУКМА: Відділу міжнародного співробітництва НаУКМА (<https://dfc.ukma.edu.ua/>), Центру кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА (<https://jcc.ukma.edu.ua/>), напряму комунікації з випускниками НаУКМА (<https://alumni.ukma.edu.ua/>) тощо.

НаУКМА приділяє значну увагу розвитку соціальної сфери. Мережу соціальної інфраструктури університету складають:

- гуртожитки;
- служба охорони здоров'я;
- їдальні та кафе;
- культурно-мистецький центр та кінозал;
- служба соціально-психологічної адаптації; центр працевлаштування студентів та випускників;
- кредитна спілка «Поміч» (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/spilka/>);
- спортивний зал та три зали силової підготовки.

Пріоритетним напрямком є забезпечення умов для навчання і проживання: за заявою аспірантам може надаватися місце для проживання в гуртожитках НаУКМА.

Відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам Національного університету «Києво-Могилянська академія» (наказ №36 від 30.01.2017 р.), на підставі заяв і підтверджувальних документів, які надають аспіранти, щороку за рахунок економії стипендіального фонду надається матеріальна допомога. Її розмір визначається за поданням завідувача Докторської школи НаУКМА і затверджується рішенням Стипендіальної комісії НаУКМА. Пріоритет надається аспірантам з інвалідністю та ускладненням стану здоров'я, переміщеним особам, аспірантам, які мають дітей до 3 років або дітей з інвалідністю та/чи особливими потребами.

У випадку складних сімейних, особистих чи матеріальних обставин аспіранти можуть звернутися до офісу Докторської школи ім. родини Юхименків, а також до завідувачів випускових кафедр і гарантів освітньо-наукових програм.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Питання доступу до освіти для студентів з обмеженими можливостями постійно в центрі уваги адміністрації НаУКМА.

Розроблено відповідні документи і заходи:

- План заходів з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року в частині доступності до будівель та приміщень НаУКМА для маломобільних груп населення (наказ № 236 від 31.05.2018);
- Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- призначена відповідальна особа по університету за забезпечення супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- на період роботи Приймальної комісії будівля, де вона розміщена, обладнується мобільним пандусом;
- в деяких корпусах встановлені зовнішні пандуси і поручні біля входу зовні і всередині будівель біля сходових клітин.

З січня 2020 р. заняття і зустрічі з аспірантами відбуваються в Навчальному просторі Докторської школи (корпус 7, 4 поверх), який обладнаний спеціальним ліфтом, доступ до якого надається за індивідуальною картою.

Аспіранти з інвалідністю можуть отримати віддалений доступ до електронних ресурсів наукової бібліотеки (<https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=580>), є можливість дистанційного виконання завдань (передовсім через платформу DistEdu - <https://distedu.ukma.edu.ua/>)

Аспірантам з інвалідністю щороку надається матеріальна допомога, відповідно до «Порядку використання коштів,

передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам НаУКМА».

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, визначено Положенням «Політика попередження і боротьби з сексуальними домаганнями у НаУКМА» - https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/785-polozhennia-polityka-poperedzhennia-i-borotby-z-seksualnymydomahanniamy-u-naukma.

Окрім сексуальних домагань, цим документом заборонено будь-які дискримінаційні висловлювання (висловлювання, що містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо), утиски щодо будь-якої особи або групи осіб і прояви мови ворожнечі на підставі статі. Відповідно до нього, в університеті сформовано Комітет із попередження і боротьби з сексуальними домаганнями - <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/studentslife/4213-komitet-iz-poperedzhennia-i-borotby-iz-seksualnymy-domahanniamy>.

У НаУКМА також визначено політику врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією. Її прояви визначено як порушення академічної доброчесності («Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА», п. 3.1.7, https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_view/577polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma). Відповідно до п. 3.7 Положення, вчинення хабарництва тягне за собою відрахування з НаУКМА і про факт зловживання повідомляється Національна поліція України.

Відповідно до п. 6 «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» аспіранти можуть звертатися до Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності НаУКМА для оскарження рішень про притягнення до академічної відповідальності у випадку, якщо розглядається питання про порушення академічної недоброчесності.

Аспіранти ознайомлюються з положеннями під час процедури зарахування і в рамках курсів «Сесії настановчого навчання», яка передбачена на початку кожного навчального року Академічним календарем.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Розробка освітніх програм у НаУКМА відбувається відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм, затверджених наказом по НаУКМА № 186 від 16.05.2016 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/48-nakaz-186-pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-z-rozroblennia-osvitnikh-program). Загальні положення щодо змісту і складання навчального плану освітніх програм, а також процедура затвердження регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma, п. 4.2–4.8).

Процедура розроблення, моніторингу й перегляду освітніх програм також регулюється такими документами: Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання від 22.02.2018

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/572-kontseptsiia-vnutrishnoho-zabezpechennia-iakosti-navchannia-ivykkladannia); Концепція забезпечення якості освіти в НаУКМА від 30.12.2016

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/aboutus/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/571-kontseptsiia-zabezpechennia-iakostiosvity-v-naukma); Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/750-polozhennia-pro-vnutrishnie-zabezpechennia-iakosti-osvitynaukma).

Усі документи розміщені у відкритому доступі в мережі Інтернет.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Розробка освітніх програм у НаУКМА відбувається відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм, затверджених наказом по НаУКМА № 186 від 16.05.2016 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/48-nakaz-186-pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-z-rozroblennia-osvitnikh-program). Загальні положення щодо їхнього змісту і складання навчального плану освітніх програм, а також процедура затвердження освітніх програм регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma, п. 4.2–4.8).

Моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм за потреби здійснюється робочими групами, які можуть створюватися з метою забезпечення якості викладання та навчання на освітній програмі. У таких робочих групах можуть брати участь як науково-педагогічні працівники НаУКМА, так і сторонні дослідники, які є провідними фахівцями в галузі, а також роботодавці (п. 4.2 Положення). Періодичний перегляд окремих освітніх компонентів (дисциплін) у рамках освітніх програм здійснюється щороку, відповідно до Методичних рекомендацій щодо

розробки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у НаУКМА (додаток до наказу НаУКМА №529 від 07.12.2018) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-navchalno-metodychne-zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti/8-normatyvni-dokumenty-naukma/10-metodychni-rekomendatsii).

Процедура розроблення, моніторингу й перегляду освітніх програм також регулюється такими документами: Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання від 22.02.2018

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/572-kontseptsiia-vnutrishnoho-zabezpechennia-iaкости-navchannia-ivykladannia); Концепція внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в НаУКМА від 30.12.2016

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/571-kontseptsiia-zabezpechennia-iaкостiosvityv-naukma); Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/750-polozhennia-pro-vnutrishnie-zabezpechennia-iaкости-osvitynaukma); а також Положенням про дистанційне навчання в НаУКМА від 05.11.2018 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/rozklad-vesnianoi-sesii/doc_view/821-polozhennia-pro-dystantsiine-navchannia-u-naukma).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Адміністрація Докторської школи ім. родини Юхименків здійснює постійний моніторинг результатів навчання, даних зворотного зв'язку від аспірантів. Отримані відомості є основою для удосконалення ОП, окремих освітніх компонентів, перегляду форм і методів наукової освіти з метою підтримання високої академічної культури.

Нормативною підставою для таких опитувань і їх подальшого врахування під час розробки нових ОП і удосконалення таких, що вже існують, є уже згадані Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання від 22.02.2018 р.; Концепція внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в НаУКМА від 30.12.2016 р. і Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Усі вищезгадані документи передбачають залучення здобувачів освіти до освітнього процесу, врахування їхньої думки у внутрішньому моніторингу якості освіти в НаУКМА.

Щороку за ініціативою самих аспірантів можуть пропонуватися додаткові тренінги, відкриті семінари, навчальні дослідницькі проекти, відкриті лекції, літні школи та інші навчальні події. Обговорення змісту й способів удосконалення ОП, їхніх окремих компонентів є складовою щорічних підсумкових конференцій А LINEA, що проводяться Докторською школою і залучають аспірантів усіх спеціальностей.

У 2018 р. був обраний представник аспірантів до Вченої ради із правом голосу щодо вирішення питань, що стосуються змісту і форм наукової освіти.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Аспіранти НаУКМА не мають окремого органу самоврядування, цю функцію виконують Загальні збори аспірантів і докторантів НаУКМА.

Відповідно до п.3.1.5 «Положення про Вчену раду НаУКМА» (наказ № 410 від 21.10.2016;

<file:///C:/Users/admin/Downloads/16.pdf>) до її складу у квітні 2018 р. був обраний виборний представник аспірантів і докторантів. На підставі протоколу загальних зборів № 1 від 20.04.2018 р. за ухвалою Вченої ради НаУКМА від 25.06.2018, аспірантка Слободян Оксана Романівна (спеціальність «033 Філософія») була введена до складу Вченої ради НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2018/Uhvaly_25.06.2018.pdf).

О. Р. Слободян регулярно бере участь у засіданнях Вченої ради, де може представляти позицію аспірантів і докторантів у всіх питаннях, і зокрема тих, які стосуються в організації наукової освіти, брати участь в обговореннях удосконалення освітньо-наукових програм, моделі і типового плану підготовки здобувачів ступеня доктора філософії тощо.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавцями для випускників аспірантури спеціальності 032 «Історія та археологія» традиційно виступають провідні наукові, освітні, й дослідницькі установи як в Україні, так і за кордоном. Передовсім, йдеться про НаУКМА, інститути НАН України, музейні установи, архівні установи, у тому числі і центральні державні архіви, тощо.

Залучення роботодавців та їхній вплив на освітній процес передовсім відбувається опосередковано через спільні проекти і заходи, в яких задіяні аспіранти та їхні наукові керівники. Так само, при перегляді й вдосконаленні програми враховуються рецензії та відгуки роботодавців.

Про безпосереднє залучення роботодавців до освітнього процесу можна говорити у випадку блоку «Археологія», коли розробка дисертаційних досліджень аспірантами є неможливою без тісної співпраці з Інститутом археології НАН України. Ця співпраця закріплена відповідним договором. У співпраці з Інститутом здійснює свою роботу й Археологічна експедиція НаУКМА (кер. - проф., д.і.н. Л. Л. Залізник), що є основною базою для здійснення польових дисертаційних досліджень аспірантами.

Зважаючи на фахову специфіку, випускова кафедра археології залучає до розробки і перегляду ОП і викладання на програмі провідних професіоналів-практиків з Інституту археології НАН України. Так, проф., д.і.н. Л. Л.

Залізник і проф., д.і.н. В. В. Отрощенко виступили розробниками ОНП у 2016 р. Вони а також проф., д.і.н. Ю. В. Болтрик формують і постійно удосконалюють зміст окремих навчальних дисциплін – компонентів ОНП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Ліцензована у 2016 р. ОНП третього рівня вищої освіти «Історія та археологія» в НаУКМА ще не має своїх випускників.

Натомість, НаУКМА загалом і випускові кафедри, зокрема, мають усталену практику продовження співпраці і комунікації зі своїми випускниками. Усі випускники НаУКМА заповнюють анкети, з ними регулярно підтримується зв'язок через розсилки та спеціальні заходи, опитування.

При службі Президента НаУКМА діє окремий напрям комунікації з випускниками (<https://alumni.ukma.edu.ua/>), який тісно співпрацює із Асоціацією випускників НаУКМА (<http://kmaalumni.org.ua/>), у тому числі й відслудковуючи кар'єрний шлях випускників. Узагальнену інформацію наведено у Довідці про працевлаштування випускників НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/114-zvity-naukma-pro-vykonannya-kryteriiv-natsionalnoho/133-zvit-za-2017/117-premialni-kryterii). Що стосується випускників аспірантури за спеціальністю, то упродовж останніх п'яти років (2015-2019) аспіранти випускових кафедр захистили 12 дисертацій. Випускники аспірантури переважно працюють у провідних наукових і дослідницьких установах в Україні та закордоном, часто повертаються на свої кафедри уже як викладачі і, таким чином, безпосередньо впливають на навчальний процес у НаУКМА. Зокрема, у 2019-2020 навч. році у штаті кафедри історії працює троє таких випускників, серед них – к.і.н., доц. Т. Ю. Григор'єва є науковим керівником аспірантки з р. н. Оксани Полулях, а на кафедрі археології – п'ятеро таких випускників.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

З моменту ліцензування у 2016 р., освітньо-наукова програма «Історія та археологія», як і усі інші докторські програми в НаУКМА, врешті, як і всі решта докторські програми в Україні, перебуває у стані перманентного пошуку оптимальної моделі. Упродовж цих років уточнювався і змінювався навчальний план, розроблялися курси загальної і фахової підготовки. Серед важливих змін програми підготовки стало, по-перше, зменшення кількості аудиторних годин на користь індивідуальної самостійної роботи студентів і зближення навчальних і дослідницьких компонент (у 2017 р.). По-друге, збільшення кількості годин і кредитів, відведених на мовну підготовку аспірантів (у 2018 р.), зважаючи на важливість усної і писемної комунікації англійською в сучасному академічному середовищі. По-третє, йдеться про збільшення ваги власне фахової підготовки аспірантів: збільшення кількості годин, відведених на «Аспірантський дослідницький семінар», а також удосконалення моделі проведення педагогічної практики (у 2019 р.).

Докладніше про це див.: ухвала Вченої ради НаУКМА від 28.09.2017 р. (протокол № 12; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2017/uhvaly_28.09.2017.pdf);

ухвала Вченої ради НаУКМА від 30.05.2019 р., протокол № 7; https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2019/Uhvaly_VR_30.05.2019.pdf).

Тобто, зміни відбуваються постійно і оптимальна модель підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії має у перспективі стати результатом такого пошуку.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» проходить процедуру акредитації вперше.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Співпраця з академічним середовищем з метою забезпечення якості викладання в НаУКМА провадиться відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/750-polozhennia-pro-vnutrishnie-zabezpechennia-iakosti-osvity-naukma) і Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних працівників) НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/751-polozhennia-pro-kryterii-pravyla-i-protsedury-otsiniuvannia-navchalno-metodychnoi-naukovo-ta-orhanizatsiino-administratyvnoi-diialnosti-naukovo-pedahohichnykh-pedahohichnykh-pratsivnykiv-natsionalnoho-universytetu-kyievo-mohylianska-akademii).

В університеті діє моніторинг якості викладання та наукової діяльності викладачів. Відповідно до цих нормативних документів, здійснюється заохочення викладачів. За результатами моніторингу, кафедри мають можливість надавати рекомендації щодо покращення якості викладання окремих дисциплін.

Колегіальне обговорення процесу навчання на третьому рівні вищої освіти здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками та іншими стейкхолдерами відбувається регулярно у рамках щорічних підсумкових конференцій A LINEA.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Координацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації у формі аспірантури в НаУКМА здійснює заснована у 2008 р. Докторська школа ім. родини Юхименків. Школа є навчально-дослідницьким підрозділом і має на меті створення освітнього середовища, сприятливого для набуття докторантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти.

Діяльність Докторської школи підпорядкована віце-президенту з наукової роботи та інформатизації НаУКМА – к.і.н., доц. Т. О. Ярошенко.

Питання якості і змісту наукової освіти регулярно розглядаються на засіданнях Вченої ради НаУКМА, щорічно за результатами опитувань аспірантів і відгуків викладачів і гарантів переглядається модель і типовий план підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Для забезпечення якості викладання, навчання і наукового керівництва у 2018 р. була створена Рада Докторської школи імені родини Юхименків.

Гаранти й фахові групи освітньо-наукових програм, випускові кафедри під час регулярних атестацій, які відбуваються двічі на рік, розглядають питання виконання індивідуальних наукових планів аспірантів. Наукові керівники завдяки високому рівню своєї кваліфікації та інтегрованості до міжнародної академічної спільноти допомагають здійснювати індивідуальні аспірантські дослідження на високому теоретико-методологічному рівні.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Основним документом, який регулює права та обов'язки всіх учасників навчального процесу в НаУКМА, є Статут НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1-statut-naukma). Розподіл прав і обов'язків сторін безпосередньо під час здійснення навчального процесу регулюється також Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/50-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma). Крім того, співробітники і студенти НаУКМА зобов'язані дотримуватися Правил внутрішнього розпорядку НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/102-pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku). Важливим документом, що регулює права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу також є «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma). Усі ці документи викладено у вільний доступ на сайті університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://ukma.edu.ua>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Опис освітньо-наукової програми «Історія та археологія» оприлюднено на сайті НаУКМА: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>

Інформація про програму розміщена також на сторінках:

<https://vstup.ukma.edu.ua/doktorska-shkola-im-yuhymenkiv-naukma/perelik-spetsialnostej/>

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fgn/kafedra-istoriji> (вкладка: Анотації курсів - Освітньо-наукова програма третього рівня)

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст освітньо-наукової програми відповідає індивідуальним науковим інтересам аспірантів. Більшість нормативних дисциплін як циклу загальної підготовки, так і циклу професійної підготовки спрямовані на усебічну допомогу аспірантам в їхніх індивідуальних дослідженнях (див. також критерій 2).

Задля фахового сприяння аспірантам, базові курси «Розробка дисертаційного проекту» і «Аспірантський дослідницький семінар» викладаються окремо для груп істориків і археологів. Особливістю навчального процесу є формування гнучкого індивідуального плану підготовки кожного аспіранта із врахуванням його/її наукових інтересів, чому сприяє оптимальне співвідношення нормативних та вибіркових дисциплін.

Можливість прослуховування аспірантами окремих дисциплін в університетах-партнерах завдяки їхній участі у програмах мобільності (<https://dfc.ukma.edu.ua/going-from-naukma/mobility-programs/students-bachelor-master>) так само дозволяє якомога повніше враховувати дослідницькі інтереси аспірантів.

Так, аспірант 1 р. н. Степан Бліндер навчався у Варшавському університеті (Польща) з 1 вересня 2018 р. по 31 червня 2019 р. (наказ №63 від 24.09.2018), а аспірантка 3 р. н. Аліса Деміна – в Університеті Солерно (м. Фішіано, Італія) з 15 вересня 2019 р. по 29 лютого 2020 р. (наказ № 69-А від 06.09.2019) із перезаразуванням кредитів ЄКТС. А аспірантка 1 р. н. Надія Уфімцева проходила дослідницьке стажування в Єврейському університеті в Єрусалимі (22 липня – 19 серпня 2018 р.), де працювала над своїм дисертаційним дослідженням.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Задля проведення наукових досліджень на належному теоретико-методологічному рівні, аспіранти систематично консультуються зі своїми науковими керівниками. Кожен аспірант/ка виконує індивідуальний план наукової роботи і систематично – двічі на рік – звітує про хід його виконання на засіданні випускових кафедр, що сприяє належному проведенню дослідження.

До індивідуальних навчальних планів аспірантів включено низку як загальних, так і фахових дисциплін, що формують дослідницькі компетентності. Серед дисциплін циклу загальних дисциплін – це, зокрема «Логіка, методологія та етика наукового дослідження», «Цифрова наука та інформаційна грамотність», «Культура наукової мови», «Advanced English for Academic Communication - 2».

Усі нормативні фахові дисципліни цілком спрямовані на допомогу аспірантам (теретичну, методологічну, історіографічну й джерелознавчу) в їхніх індивідуальних дослідженнях (докладніше див. критерій 4). Значна увага також приділяється етиці наукових досліджень, дотриманню правил академічної доброчесності у дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ОНП відрізняється активними методами навчання (active learning), а також навчанням через дослідження (learning by doing research), чому сприяє залучення аспірантів до дослідницької діяльності в рамках розробки наукових тем випускових кафедр. Аспіранти-археологи беруть активну участь в польових дослідженнях Археологічної експедиції НАУКМА, без чого неможливим є їхнє фахове становлення.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Важливим серед програмних результатів ОНП визначено «здатність популяризувати наукові знання» і «навички передавання й поширення наукових знань». Підготовці аспірантів до викладацької діяльності у ЗВО цілком присвячено загальний блок «1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки», спрямований оволодіння методами викладання професійних дисциплін і популяризації наукових знань, набуття умінь використовувати інформаційні й комунікаційні технології для викладання.

Здобувачі ступеня доктора філософії мають можливість вибудувати власну викладацьку компетентність, обираючи на додаток до нормативних курсів («Викладання в системі вищої освіти» та «Практика викладання фахових дисциплін») вибіркові дисципліни, спрямовані на подальший розвиток викладацької майстерності: «Стратегії викладання для активного навчання впродовж життя», «Дистанційне і змішане навчання».

У межах проведення нормативної «Практики викладання фахових дисциплін» аспіранти під методичним керівництвом власних наукових керівників залучаються до проведення семінарських занять на бакалаврському та/чи магістерському рівнях. Ці заняття згодом обговорюються як індивідуально з лектором, так і колегіально з членами фахової групи, і під час регулярних аспірантських атестацій на засіданнях випускових кафедр.

Все це дає можливість аспірантам вибудувати власну індивідуальну траєкторію підготовки до викладацької діяльності, сприяє формуванню його/її викладацької майстерності з врахуванням нових методів та підходів, дотриманням принципів академічної доброчесності.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Підготовка аспірантів ОНП відбувається від науковим керівництвом фахівців, напрями, тематика досліджень яких, як продемонстровано у Додатку (ukma.edu.ua/images/docs/fgn/history/032_наукові_керівники_PhD_додаток.pdf) є суголосною з аспірантськими, а іноді й безпосередньо з ними перетинається.

Наприклад, аспірант 1 р. н. Антон Ситор пише дисертаційне дослідження «Еволюція політичних поглядів Євгена Онацького (1917-1938)» під керівництвом проф. Олі Гнатюк. Проф. Гнатюк є редакторкою видавничого проекту «Україна – Європа, 1921-1939»; за її науковою готуються до друку щоденники Євгена Онацького і аспірант залучений до видання як автор приміток. Аспірант 4 р. н. Андрій Ферт пише своє дисертаційне дослідження «Православна церква під державним контролем (на матеріалах Києва та Київської області, 1967-1985 рр.)» під керівництвом доц. Наталі Шліхти. У методологічному й концептуальному сенсі, дисертація ґрунтується на підходах, розроблених доц. Шліхтою у її чисельних публікаціях з проблематики. Якнайтісніше перегукуються теми дисертаційних досліджень аспірантів-археологів і їхніх наукових керівників.

У деяких випадках дослідження аспіранта/ки та його/її керівника не перетинаються безпосередньо тематично, але стосуються тієї ж ширшої проблематики, є суголосними концептуально, методологічно тощо (наприклад, дослідження аспірантки 1 р. н. Дарини Подгорнової та її наукового керівника доц. Олени Бетлій присвячені соціальним і культурним процесам у Києві кінця XIX – поч. XX ст.).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в

межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

НаУКМА є засновником наукових видань, у яких аспіранти регулярно оприлюднюють результати своїх досліджень. Це – “Kyiv-Mohyla Humanities Journal” (<http://kmhj.ukma.edu.ua/>; Web of Science, категорія «А»), “Judaica Ukrainica” (<http://judaicaukrainica.ukma.edu.ua/>; Web of Science), «Наукові записки НаУКМА: Історичні науки» (<http://nrph.ukma.edu.ua/>; фахове видання, подано на категорію «Б»). Задля апробації результатів наукових досліджень аспірантів з 2011 р. відбувається щорічна конференція A LINEA (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>); аспіранти залучаються до організації і участі в фахових форумах у рамках «Днів науки в НаУКМА».

НаУКМА матеріально підтримує аспірантські дослідження. Щороку виділяються кошти для забезпечення відряджень аспірантів у межах України (лауреатка Надія Уфимцева, наказ № 35-А від 14.05.2019).

Відповідно до «Положення іменного фонду (ендаументу) родини Юхименків МБФ відродження Києво-Могилянської Академії для розвитку Докторської школи імені родини Юхименків» з 2016 р. щорічно проводяться конкурси індивідуальних дослідницьких проектів. Серед аспірантів ОНП, лауреатами були Тетяна Бородіна (2018, 2019), Андрій Ферт (2019): <https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/3677-konkurs-fondu-rodyny-yukhymenkiv>

За Угодою між НаУКМА та Фундацією Лозинських (США), щороку 5 аспірантів НаУКМА отримуватимуть дослідницькі гранти на проведення власних досліджень, публікацій, участь у конференціях та ін. (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/4021-konkurs-fondu-lozynskykh>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Аспіранти активно використовують можливості, створені університетом для отримання досвіду міжнародної співпраці упродовж навчання (наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1, Doc/Hub, самоініційована мобільність).

НаУКМА заохочує участь аспірантів у міжнародних дослідницьких проектах, літніх і зимових школах тощо.

Аспіранти ОНП активно беруть в них участь: Остап Цвіркун брав участь у Mezhyrich International Archeology Summer School (серпень 2018); Дарина Подгорнова - у Harvard Ukrainian Summer Institute Program in Ukrainian Studies (серпень 2019), а Степана Бліндера відібрано до участі у цьогорічній Гарвардській школі (серпень 2020); у численних школах і проектах з єврейських студій у 2018-2019 рр. брали участь Тетяна Бородіна і Надія Уфимцева, що засвідчено сертифікатами учасників.

Кафедра археології співпрацює з Університетом імені Адама Міцкевича в Познані над спільним проектом «Біокультурне пограниччя Сходу і Заходу Європи в археологічних джерелах», у якому беруть участь і аспіранти.

У 2017-2019 рр. Фондом WNISEF у НаУКМА проводився конкурс дослідницьких проектів для аспірантів і викладачів для участі в міжнародних форумах: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/3651-konkurs-western-nis-enterprise-fund>. Лауреаткою стала Аліса Деміна (наказ № 16-А від 06.03.2019).

Фонд випускників України (<https://alumnifund.org/uk>) надає індивідуальні дослідницькі гранти для участі аспірантів у міжнародних форумах. Лауреатом став Андрій Ферт (№ 16-А від 06.03.2019).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Науковими керівниками аспірантів є висококваліфіковані фахівці, що працюють в НаУКМА як за основним місцем роботи, так і як сумісники. Їхня кваліфікація засвідчується численними публікаціями, участю у престижних наукових форумах та різноманітних дослідницьких проектах. Вичерпна інформація подана у Додатку (ukma.edu.ua/images/docs/fgn/history/032_наукові_керівники_PhD_додаток.pdf) а також у ЄДЕБО.

Штатні викладачі й аспіранти кафедри історії упродовж останніх 5 років працюють над розробкою наукових тем: «Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії» (2013-2017); «Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви» (2017-2021). Штатні викладачі й аспіранти кафедри археології працюють над науковою темою «Актуальні проблеми найдавнішого минулого України за даними археології та антропології» (2017-2021). У межах виконання цих тем, опублікована значна кількість досліджень. Для прикладу, лише упродовж 2019 р. науковими керівниками-виконавцями теми по кафедрі історії було опубліковано 5 статей у зарубіжних виданнях, 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази Scopus, 1 монографія була опублікована Гарвардським інститутом українських студій і 3 статті опубліковані у вітчизняних фахових виданнях.

Окрім того, наукові керівники задіяні у численних інших проектах, як у міжнародних дослідницьких (В. І. Ключко, М. В. Яременко, Н. М. Яковенко, Т. Ю. Григор'єва), так і таких, що мають також і просвітницький фокус (Н. В. Шліхта, К. Л. Діса, О. В. Бетлій).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Академічна спільнота НаУКМА визначає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів, як прописано у «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma).

Відповідно до п. 4.5.2. Положення усі дисертації підлягають перевірці; перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». У разі виявлення елементів плагіату, робота не допускається до захисту, а здобувач освіти відраховується з НаУКМА, як передбачено п. 3.1-3.3.

Згідно п. 4.5.5, перевірка дисертації здійснюється з використанням спеціальних програмних засобів, використовуючи систему Unicheck (<https://unicheck.com/>).

Норми Положення, так само як норми «Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі НАУКМА» (2009) (<https://web.ukma.edu.ua/images/docs/nakaz-279.pdf>) та Положення про Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради НАУКМА (2016) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/85-polozhennia-pro-komitet-z-etyky-naukovykh-doslidzhen) стосуються і викладачів.

Усі публікації, подані до наукових видань НАУКМА, проходять перевірку в рамках процедури peer-review. Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП «Історія та археологія» не було.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП «Історія та археологія» досі не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» здійснюється за двома циклами – загальної і професійної підготовки. Цикл загальної підготовки передбачає усебічну науково-теоретичну підготовку, науково-практичну підготовку та мовну підготовку аспірантів. Широка пропозиція різноманітних вибіркового дисциплін надає змогу аспірантам сформувавши свій індивідуальний план підготовки залежно від профілю майбутньої наукової діяльності, а значний обсяг дисциплін мовної підготовки дозволяє розвинути критично важливі навички усної та письмової комунікації академічною англійською мовою. Про необхідність цього для сучасного гуманітарія зайве наголошувати.

Що стосується професійної підготовки аспірантів, то декілька моментів хочемо відзначити окремо:

1) Безумовно сильною стороною ОНП є на найвищому рівні професійна підготовка, яка забезпечується фахівцями, що викладають дисципліни циклу професійної підготовки, науковими керівниками аспірантів. Гарантом освітньої програми є заслужений діяч науки і техніки України, проф., д.і.н. Наталя Яковенко. Проф. Яковенко є знаковою фігурою у вітчизняній гуманістиці, чий «Вступ до історії» (2007) і досі залишається єдиним посібником із засад історичного дослідження в Україні.

2) Традиційно, аспіранти історики і археологи тісно залучені до освітнього процесу та наукового життя своїх кафедр. Так, до проведення семінарів на бакалаврському й магістерському освітньому рівнях вони залучаються не лише у рамках проходження педагогічної практики, але і як асистенти лекторів, що викладають на засадах сумісництва. Наприклад, у поточному навчальному році аспірант 2 р. н. Степан Бліндер веде семінари з професійно-орієнтованих курсів «Історія Речі Посполитої» та «Історія української культури». Залучення до наукового життя – це публікації аспірантів у кафедральних виданнях і, ширше, залучення їх до видавничої діяльності (Степан Бліндер, до прикладу, є упорядником видання: «Docendo discimus – Навчаючи вчимося» (2020)); долучення їх до підготовки наукових заходів (аспірантка 2 р. н. Тетяна Бородіна є членом організаційного комітету Міжнародної наукової конференції «Радянське «я» і радянське «ми» між ідеологією і реальністю») тощо.

3) Непоодинокими є випадки, коли аспіранти і їхні наукові керівники співпрацюють у різноманітних проектах. При цьому, здебільшого наукові керівники залучають своїх аспірантів до цих проектів, як-от у випадку з Марією Чорною і Дариною Подгорновою, які беруть участь у цифровому проекті «Київ інтерактивний», зорганізованому Центром міської історії Центрально-Східної Європи. Але мають місце і протилежні випадки, коли аспіранти долучаються до проектів своїх наукових керівників, як-от у випадку доц. Шліхти, яку до проекту «Радянське минуле: (Пере)осмислення історії» запросив Андрій Ферт. Якнайтіснішою є співпраця аспірантів-археологів і наукових керівників, що зумовлюється специфікою проведення польових археологічних досліджень та наукового опрацювання їх результатів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З моменту ліцензування ОНП третього рівня за спеціальністю 032 «Історія та археологія» у 2016 р., постійно уточнювався і змінювався навчальний план, розроблялися курси загальної і фахової підготовки. Серед важливих змін програми підготовки стало, по-перше, збільшення кількості годин і кредитів, відведених на мовну підготовку аспірантів, зважаючи на важливість усної і писемної комунікації англійською в сучасному академічному середовищі. По-друге, йдеться про збільшення ваги саме фахової підготовки аспірантів: збільшення кількості годин, відведених на «Аспірантський дослідницький семінар», а також удосконалення моделі проведення педагогічної практики. Тобто, зміни відбуваються постійно і оптимальна модель підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії має у перспективі стати результатом такого пошуку.

Серед тих перспектив розвитку ОНП «Історія та археологія» - подальша інтернаціоналізація підготовки аспірантів. Окрім академічної мобільності, можемо на перспективу думати про спільні програми підготовки докторів філософії із зарубіжними університетами. Так, кафедра історії тісно співпрацює з Варшавським університетом. У контексті цієї співпраці з 2010 року реалізовується спільна магістерська програма «Східноєвропейської студії». Перспектива продовження освітньо-наукової співпраці на рівні PhD програми тому виглядає логічною. Так само, кафедра археології співпрацює з Університетом імені Адама Міцкевича в Познані над спільним проектом «Біокультурне пограниччя Сходу і Заходу Європи в археологічних джерелах», у якому беруть участь і аспіранти кафедри. Можлива інституалізація такої співпраці щодо підготовки аспірантів – одна із перспектив розвитку програми.

У 2020 році Докторська школа має розпочати функціонування в якості регіонального міжінституційного центру (освітнього кластеру) підготовки науковців «ДокХаб». Викладання і навчання в ДокХабі буде провадитися як за окремими спеціальностями і галузями, так і для розвитку універсальних навичок науковця (управління науковими проектами, навички академічної презентації, навички викладача та ін.). Навчальна програма та окремі тренінги будуть викладатися в форматі змішаного навчання, що дозволить впровадити гнучкі формати роботи. У відповідності до «Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр.», у 2018 р. створено Центр електронної освіти (ЦЕО), який координує та консолідує напрацювання НаУКМА в галузі електронного (змішаного) навчання на бакалаврських, магістерських, сертифікатних та PhD програмах, та створює МВОК (масові відкриті он-лайн курси). Очевидно, це також створює перспективи для розвитку PhD програми за спеціальністю.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ожоган Василь Михайлович

Дата: 25.05.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Розробка дисертаційного проекту (блок «Історія»)	навчальна дисципліна	<i>Розробка дис_проекту_блок Історія.pdf</i>	jQdXzHDTHTJWmOnh7EPFA/BjJXsYmsdIsd2K Ml5QSuc=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Аспірантський дослідницький семінар(блок «Історія»)	навчальна дисципліна	<i>Аспірантський дослідницький семінар_блок Історія.pdf</i>	MX6ovJ4gXwMGDIuD+1BiK1Eu7u6OEHXsAuEQ7c9FA8g=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Засади історичного дослідження(блок «Історія»)	навчальна дисципліна	<i>ЗІД_блок Історія.pdf</i>	h83Qd/BDtBFwp+oGM7tHoRyLL87dLPrcrDZbi2EiGk=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Розробка дисертаційного проекту (блок «Археологія»)	навчальна дисципліна	<i>Розробка дисертаційного_проекту_блок Археологія.pdf</i>	KYsv040/AbgrFC5HVBmhp9DGLt2mqGZiJHisptq9i8g=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Аспірантський дослідницький семінар (блок «Археологія»)	навчальна дисципліна	<i>Аспірантський дослідницький семінар_блок Археологія.pdf</i>	Q+TGiw3FcRFjAUUfW3a5YDvk81JuLPu4HBkd/H+IMw=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Ключові проблеми первісної історії Європи (блок «Археологія»)	навчальна дисципліна	<i>Ключові проблеми первісної історії Європи_блок Археологія.pdf</i>	6v/PTZlZgHyOVNNqDossct2u+T124M94tB9A+6Vq/D8=	1. Екран -1 2. Проектор -1 3. Блок системного живлення (дата введення в експлуатацію 2013,2014 р.) - 1 4. Монітор-1 5. Акустична система -1 6. Джерело безперебійного живлення- 1
Практика викладання фахових дисциплін	практика	<i>Практика викладання ФД.pdf</i>	rMRln1X5lViy38YXaLFqI9nITu2A24OgvsD8rtFJdw=	Немає потреби
Логіка, методологія та етика наукового дослідження	навчальна дисципліна	<i>Логіка, методологія та етика наукового дослідження.pdf</i>	zncrLFIHYQo+vnIGZfw+GnVQ3oviGiyQRLTA3jgrvew=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран.
Цифрова наука та інформаційна грамотність	навчальна дисципліна	<i>Цифрова наука та інформаційна грамотність.pdf</i>	zauSDjiUojv5TbZffo/TTLJPHnCJeDaAjurunPVvV2E=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет Ресурси Наукової бібліотеки НаУКМА: інституційний репозитарій наукових матеріалів eKMAIR, управління ліцензованими електронними ресурсами - 44 бази даних, понад 100 тисяч назв е-журналів, е-книжок, е-дисертацій тощо станом на січень 2020, серед них Web of Science, Scopus, EBSCO, JStor, ProQuest Dissertations, Springer, Gale, HINARY, ARDI, AGORA та ін.),
Викладання в системі вищої освіти	навчальна дисципліна	<i>Викладання СВО.pdf</i>	wZJohO/DdIqCOsKpdNr y++SQHCwt8SSzig9fu9Yck08=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет.

Культура наукової мови	навчальна дисципліна	<i>Культура наукової мови.pdf</i>	ql1bWzgGoq8LNOj+957fKC4Pmx1vPPZizOpWpva xGn8=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/ DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет
Advanced English for Academic Communication -1	навчальна дисципліна	<i>Advanced English for Academic Communication -1.pdf</i>	amOIkWNHmHuGJQ3K76RC4G6RZDO4jGe71jrRr V18cwo=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/ DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет. Комплект книжок з наукової англійської мови рівня C1: Academic Vocabulary in Use with Answers 2nd Edition, Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book, Cambridge Academic English C1 Advanced Teacher's Book, Cambridge English for Scientists inter Student's Book with Audio CDs, Cambridge Grammar and Vocabulary for Advanced with answers and Downloadable Audio, Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide Paperback with CD-ROM, English for Academics Book 1 with Online Audio, English for Academics Book 2 with Online Audio, English for Financial Sector SB, English for Financial Sector TB, Grammar and Beyond Level 4 Student's Book, Grammar and Beyond Level 4 Workbook, Infotech 4th ed.SB English for computer users, Infotech 4th ed.TB English for computer users, Professional English: Dynamic Presentations Student's Book with Audio CDs, Skills for Effective Writing 4 Student's Book, Skills for Study 3 Student's Book with Downloadable Audio, Study Writing Second edition, The Official Cambridge Guide to IELTS Student's Book with answers with DVD-ROM, Trainer: Advanced 2nd Edition Six Practice Tests with Answers with Downloadable Audio
Advanced English for Academic Communication -2	навчальна дисципліна	<i>Advanced English for Academic Communication -2.pdf</i>	hoHGhO7Pm3TWWKqTcmuvZPnrxwH48uB+EMK kWOiHvo=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/ DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет. Комплект книжок з наукової англійської мови рівня C1: Academic Vocabulary in Use with Answers 2nd Edition, Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book, Cambridge Academic English C1 Advanced Teacher's Book, Cambridge English for Scientists inter Student's Book with Audio CDs, Cambridge Grammar and Vocabulary for Advanced with answers and Downloadable Audio, Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide Paperback with CD-ROM, English for Academics Book 1 with Online Audio, English for Academics Book 2 with Online Audio, English for Financial Sector SB, English for Financial Sector TB, Grammar and Beyond Level 4 Student's Book, Grammar and Beyond Level 4 Workbook, Infotech 4th ed.SB English for computer users, Infotech 4th ed.TB English for computer users, Professional English: Dynamic Presentations Student's Book with Audio CDs, Skills for Effective Writing 4 Student's Book, Skills for Study 3 Student's Book with Downloadable Audio, Study Writing Second edition, The Official Cambridge Guide to IELTS Student's Book with answers with DVD-ROM, Trainer: Advanced 2nd Edition Six Practice Tests with Answers with Downloadable Audio

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає	Обґрунтування
--------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	------	--------------------------------------	---------------

						викладач на ОП	
88038	Шліхта Наталія Василівна	Завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могилянська академія", рік закінчення: 2000, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 033591, виданий 13.04.2006, Атестат доцента 12ДЦ 025145, виданий 14.04.2011	14	Розробка дисертаційного проекту (блок «Історія»)	<p>Шліхта Н.В., PhD, кандидат історичних наук, доцент. Науково-педагогічний стаж - 14 років.</p> <p>Науковий керівник трьох захищених кандидатських дисертацій:</p> <p>Клименко О. М. «Конструювання пам'яті «нової людини» у 1920-х – 1930-х рр. (на матеріалах УСРР)» (кандидатська дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України). Захист відбувся 13 квітня 2019 р. на засіданні спеціалізованої Вченої ради К 26.133.2 у Київському університеті імені Бориса Грінченка.</p> <p>Хом'як О. В. «Репрезентація воєнного досвіду в пам'яті ветеранів дивізії «Галичина» (1943–2013 рр.)» (кандидатська дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України). Захист відбувся 12 квітня 2017 р. на засіданні спеціалізованої Вченої ради К 26.133.2 у Київському університеті імені Бориса Грінченка.</p> <p>Будз К. М. «Українська Греко-Католицька Церква у Галичині (1946–1968 рр.): стратегія виживання та опору у підпіллі» (кандидатська дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України). Захист відбувся 12 жовтня 2016 р. на засіданні спеціалізованої Вченої ради К 26.133.2 у Київському університеті імені Бориса Грінченка</p> <p>Авторка розробок з методики академічного письма та академічної доброчесності у рамках проекту "Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project": Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. (https://saiup.org.ua/resupy/osnovy-akademichnogo-pysma-metodychni-rekomendatsiyi-ta-programa-kursu/)</p> <p>Шліхта Н. Доповідь «Основи академічного письма у вищій школі: Досвід розробки і упровадження» / Міжнародна конференція «Академічна доброчесність: практичний вимір» (Київ, НАУКМА, 11-12 квітня 2019 р.).</p>
68186	Мазін Дмитро Михайлович	Завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могилянська академія", рік закінчення: 1999, спеціальність:	18	Advanced English for Academic Communication -2	<p>Д. М. Мазін – кандидат філологічних наук, доцент, стаж науково-педагогічної роботи - 18 років.</p> <p>Має практичний досвід викладання дисциплін з англійської мови для студентів трьох рівнів</p>

				020101 Культурологія, Диплом кандидата наук ДК 023301, виданий 14.04.2004, Атестат доцента АД 001059, виданий 05.07.2018			освіти з 2001 р. Розробив навчально-методичне забезпечення для дисципліни «Writing an Academic Article» (40 год.) для аспірантів експериментальних PhD програм з 2011 р. (на основі досвіду TEMPUS-проєкту 2010-2013 рр.). Учасник групи «Academic Writing» проєкту Erasmus+ DocHub (2016-2020): стажувався в Університеті Тампере (Фінляндія) (2017) брав участь у семінарах і сесіях спільного викладання (2017-2019).
168985	Василенко Ірина Василівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом кандидата наук ФА 002767, виданий 22.08.1979, Атестат доцента ДЦ 093071, виданий 27.08.1986	46	Advanced English for Academic Communication -1	І. В. Василенко – кандидат філологічних наук, доцент, стаж науково-педагогічної роботи – 46 років. Викладає англійську мову для аспірантів НаУКМА з 1998 р.; розробила низку вибіркових дисципліни з наукової англійської мови у НаУКМА. Співавторка посібника: English Grammar for Postgraduates : посібник з граматики англ. мови / уклад. І. В. Василенко, О. В. Куровська ; Національний ун-т "Києво-Могилянська академія". - К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2002. - 171 с. Учасниця групи «Academic Writing» проєкту Erasmus+ DocHub (2016-2020): стажувалася в Університеті Тампере (Фінляндія) (2017), брала участь у семінарах і сесіях спільного викладання (2017-2019).
218609	Криворучка Людмила Дмитрівна	Завідувач докторантури, аспірантури			0	Викладання в системі вищої освіти	Л. Д. Криворучка – кандидат філософських наук, науково-педагогічний стаж – 11 років. Завідувачка докторантури, аспірантури НаУКМА, директорка Докторської школи ім. родини Юхименків. З 2011 р. викладала блок «викладацька майстерність» у рамках експериментальних PhD програм; викладає на «Програмі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА»; запрошений викладач Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). У 2013-2019 рр. учасниця міжнародних проєктів Erasmus+: Tempus, DocHub, Miletus. Брала участь у програмі академічної мобільності Erasmus+ і викладала у Вільнюському університеті (Литва).
264632	Бушай Ігор Михайлович	професор, Основне місце роботи	Факультет соціальних наук і соціальних технологій	Диплом доктора наук ДД 2008247, виданий 14.04.2010, Атестат професора 12ПР 008514, виданий 01.03.2013	18	Викладання в системі вищої освіти	Бушай І. М. – доктор психологічних наук, професор, науково-педагогічний стаж – 18 років. Тема докторської дисертації: «Психологічні основи становлення образу світу дітей шкільного віку» (2009). Додаткова кваліфікація –

						практичний психолог системи освіти. Професор Європейського центру психотехнологій (Болгарія). Автор посібника: Консультативна психологія [Текст] : навч. посіб. / [І. С. Булах, І. М. Бушай та ін.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т соціол., психології та упр. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. - 458 с.
149663	Чуканова Світлана Олександрівна	Провідний бібліотекар			0	Цифрова наука та інформаційна грамотність С. О. Чуканова – старший викладач кафедри психології та педагогіки ФСНСТ, завідувач сектору Наукової бібліотеки НаУКМА, координатор Американської бібліотеки ім. В.Китастого; стаж науково-педагогічної діяльності – 1 рік. У 2016 р. захистила дисертацію «Професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології у системі вищої освіти США». Розробниця і викладачка масових он-лайн курсів: «Академічна доброчесність в університеті», «Наукова комунікація в цифрову епоху». Має низку публікацій з проблеми управління даними. Учасниця проекту Erasmus+ DocHub (2019-2020).
170792	Ясакова Наталія Юріївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 007357, виданий 01.02.2018, Атестат доцента ДЦ 009618, виданий 16.12.2004	17	Культура наукової мови Н. Ю. Ясакова – доктор філологічних наук, доцент, стаж науково-педагогічної діяльності – 19 років. Тема докторської дисертації: «Категорія персональності в українській літературній мові» (2017). Авторка більше 60-ти наукових праць з української мови; вчений секретар експертної ради МОН з філології та соціальних комунікацій; відповідальний секретар фахового наукового видання «Мова: класичне – модерне – постмодерне». Викладає курси стилістики української мови на бакалаврських програмах НаУКМА.
204488	Лютий Тарас Володимирович	Професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могиланська академія", рік закінчення: 2000, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом доктора наук ДД 007442, виданий 27.05.2009, Атестат доцента 12ДЦ 025605, виданий 01.07.2011	15	Логіка, методологія та етика наукового дослідження Т. В. Лютий – доктор філософських наук, доцент, стаж науково-педагогічної роботи – 15 років. Викладає курси «Історія науки» та «Філософія науки» в НаУКМА. Автор близько 100 наукових публікацій, зокрема монографій: Лютий Т. В. Пригоди філософських ідей Західного світу (від давнини до сучасності) / Т. В. Лютий. – К. : Темпора, 2019. – 384 с.; Лютий Т. В. Розумність нерозумного. – К. : Парапан, 2007. – 420 С. та ін. Член спеціалізованої вченої ради Д 26.161.02 в Інституті філософії ім. Г.С. Сковороди НАНУ.

264017	Залізняк Леонід Львович	професор, Сумісництво	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ІТ 002257, виданий 30.03.1990, Атестат професора ПР 000197, виданий 26.10.2000	0	Ключові проблеми первісної історії Європи (блок «Археологія»)	Залізняк Л.Л., доктор історичних наук, професор. Науково-педагогічний стаж - 25 років. Науковий керівник 13 успішно захищених кандидатських дисертацій. Завідувач відділу археології кам'яного віку Інституту археології НАНУ. Автор близько 400 наукових і науково-популярних публікацій, у тому числі – 30 монографій, з них - єдиного в Україні спеціалізованого посібника про первісну історію України (декілька видань): Залізняк Л. Стародавня історія України. – Київ: Темпора, 2012.
8985	Клочко Віктор Іванович	Завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 004390, виданий 08.06.2005, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 001737, виданий 11.04.2001	6	Аспірантський дослідницький семінар (блок «Археологія»)	Клочко В.І., доктор габілітований гуманітарних наук у сфері археології, доктор історичних наук. Педагогічний стаж - 12 років. Науковий керівник двох захищених кандидатських дисертацій. Автор близько 110 публікацій наукового і науково-методичного характеру, з них – 6 монографій. Керівник наукової теми: «Актуальні проблеми найдавнішого минулого України за даними археології та антропології» (ресстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U004143; 2017-2021 рр.).
8985	Клочко Віктор Іванович	Завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 004390, виданий 08.06.2005, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 001737, виданий 11.04.2001	6	Розробка дисертаційного проекту (блок «Археологія»)	Клочко В.І., доктор габілітований гуманітарних наук у сфері археології, доктор історичних наук. Педагогічний стаж - 12 років. Науковий керівник двох захищених кандидатських дисертацій. Автор близько 110 публікацій наукового і науково-методичного характеру, з них – 6 монографій. Керівник наукової теми: «Актуальні проблеми найдавнішого минулого України за даними археології та антропології» (ресстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U004143; 2017-2021 рр.).
188294	Яковенко Наталя Миколаївна	Професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДН 001145, виданий 24.06.1994, Атестат професора ПР 002478, виданий 23.10.2003	31	Засади історичного дослідження(блок «Історія»)	Яковенко Н.М., доктор історичних наук, професор. Науково-педагогічний стаж - 31 р. Науковий консультант трьох успішно захищених докторських і науковий керівник 10 успішно захищених кандидатських дисертацій. Засновниця і багаторічна керівниця наукової Школи досліджень соціальної та культурної історії України XVI–XVII ст. Авторка чисельних наукових і науково-методичних публікацій, у тому числі і єдиного в Україні спеціалізованого

							посібника про засади історичного дослідження: Яковенко Н. Вступ до історії. – Київ: Критика, 2007.
55946	Яременко Максим Васильович	професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 004412, виданий 30.06.2015, Атестат доцента 12ДЦ 028618, виданий 10.11.2011	12	Аспірантський дослідницький семінар(блок «Історія»)	<p>Яременко М.В., доктор історичних наук, доцент. Науково-педагогічний стаж - 12 років. Автор близько 140 наукових і науково-методичних статей, з них: трьох наукових монографій і методичного видання про особливості історичного дослідження: Спеціальні історичні дисципліни. Навч. пос. для студентів історичних спеціальностей. Київ: Аграр Медіа Груп, 2010. – 197 с. (гриф МОН)</p> <p>Учасник численних міжнародних дослідницьких проєктів з історії і наукових форумів з проблем історичного дослідження. Головні з них:</p> <p>2018–2020: «Polskie wzorce literackie i kulturowe w Rosji na przełomie XVII i XVIII wieku: przypadek Stefana Jaworskiego» (міжнародний дослідницький проєкт на базі Uniwersytet Jagielloński, Wydział Polonistyki, Konkurs Narodowego Centrum Nauki OPUS13, nr 2017/25/B/HS2/00932);</p> <p>-сесія Міжнародної школи гуманітарних наук Східної і Центральної Європи при Варшавському університеті «Autonomia akademicka, społeczeństwo obywatelskie, misja nauczycielska» (MSH/AAL) (Варшава, 4-10 грудня 2006 р.);</p> <p>-два щорічні міжнародні зібрання Американської Ради Наукових Товариств (у Ростові-на-Дону (Росія), 19-26 жовтня 2006 р. та у Харкові, 4-7 жовтня, 2007 р.);</p> <p>- Шостий міжнародний конгрес українців (Донецьк, 28 червня–1 липня 2005 р.)</p>
299162	Ярошенко Тетяна Олександрівна	Доцент, Сумісництво	Факультет соціальних наук і соціальних технологій	Диплом кандидата наук ДК 050627, виданий 28.04.2009, Атестат доцента 12ДЦ 042165, виданий 28.04.2015	11	Цифрова наука та інформаційна грамотність	<p>Т. О. Ярошенко – кандидат історичних наук, доцент, стаж науково-педагогічної роботи – 25 років. Член Бібліотечної ради при Міністерстві культури України, робочих груп МОН: «Цифровізація науки. Національна хмара відкритої науки» та створення Національного репозитарію ака-демичних текстів, Експертної ради Українського інституту книги, редколегії видання «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук»; виконавчий директор ГО «ЕЛІБУКР: Електронна бібліотека України» та ін. Авторка посібників з питань відкритої науки та використання цифрових видань у науковій і освітній діяльності.</p>

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Розробка дисертаційного проекту (блок «Історія»)</i>		
<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>	<p>Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження.</p> <p>Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту.</p> <p>Групове обговорення, рецензування.</p>	<p>Самооцінювання; розробка індивідуального дослідницького проекту, peer assessment.</p> <p>Публічна презентація і захист дослідницького проекту.</p>
<i>Аспірантський дослідницький семінар(блок «Історія»)</i>		
<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-19. Налаштовувати науково-організаційну діяльність і співпрацю в межах фахової спільноти</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>	<p>Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження.</p> <p>Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту.</p> <p>Групове обговорення, рецензування.</p>	<p>Самооцінювання; письмове індивідуальне завдання; усна презентація індивідуального завдання; критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег.</p> <p>Публічна презентація і захист дослідницького проекту.</p>
<i>Засади історичного дослідження(блок «Історія»)</i>		
<p>ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання.</p> <p>ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал.</p> <p>ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади</p>	<p>Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження.</p> <p>Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту.</p> <p>Групове обговорення, академічна дискусія</p>	<p>Письмове індивідуальне завдання; критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег; усна презентація індивідуального завдання.</p> <p>Підсумковий контроль.</p>

<p>наукової діяльності й скеруватись ними у власному дослідженні.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-18. Розуміти і критично оцінювати сучасний стан розвитку та засади функціонування історичної науки; основні теми й питання сучасних дискусій з проблем первісної історії та археології; оволодіти спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>		
<p><i>Розробка дисертаційного проекту (блок «Археологія»)</i></p>		
<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>	<p>Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження.</p> <p>Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту.</p> <p>Групове обговорення, рецензування.</p>	<p>Самооцінювання; розробка індивідуального дослідницького проекту, peer assessment.</p> <p>Публічна презентація і захист дослідницького проекту.</p>
<p><i>Аспірантський дослідницький семінар (блок «Археологія»)</i></p>		
<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-19. Налаштовувати науково-організаційну діяльність і співпрацю в межах</p>	<p>Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження.</p> <p>Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту.</p> <p>Групове обговорення, рецензування.</p>	<p>Самооцінювання; письмове індивідуальне завдання; усна презентація індивідуального завдання; критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег.</p> <p>Публічна презентація і захист дослідницького проекту.</p>

фахової спільноти ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.		
<i>Ключові проблеми первісної історії Європи (блок «Археологія»)</i>		
ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі. ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел. ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій. ПРН-18. Розуміти і критично оцінювати сучасний стан розвитку та засади функціонування історичної науки; основні теми й питання сучасних дискусій з проблем первісної історії та археології; оволодіти спеціальною термінологією. ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.	Обговорення в групі, дискусія; презентація дослідження. Презентація і обговорення окремих частин і цілісного дослідницького проекту. Групове обговорення, академічна дискусія	Письмове індивідуальне завдання; критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег; усна презентація індивідуального завдання. Підсумковий контроль.
<i>Практика викладання фахових дисциплін</i>		
ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів. ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.	Підготовка плану проведення занять і навчальних матеріалів (за зразком) Практика проведення занять (не менше 7 аудиторних занять по 2 год. з навчальних дисциплін за фаховим спрямуванням) Формування звітності про оцінювання (за зразком) Підсумковий звіт про проведення практики Заповнена форма самооцінювання Колегіальне обговорення і оцінювання результатів практики	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Самооцінювання. Підсумковий контроль.
<i>Логіка, методологія та етика наукового дослідження</i>		
ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання. ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез. ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал. ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади наукової діяльності й керуватись ними у власному дослідженні. ПРН-20. Дотримуватись принципів академічної доброчесності і культури.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне письмове завдання «Аргументація» (за темою дисертаційного дослідження). Індивідуальне письмове завдання «Методи» (за темою дисертаційного дослідження). Індивідуальне письмове завдання «Етичні виклики» (за темою дисертаційного дослідження). Групове обговорення. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Виконання письмових робіт відповідно до вимог.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Цифрова наука та інформаційна грамотність</i>		
ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал. ПРН-5. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення. ПРН-20. Дотримуватись принципів академічної доброчесності і культури.	Опрацювання рекомендованої літератури. Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань (за тематикою дослідження). Обговорення у групі. Тестування.	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Викладання в системі вищої освіти</i>		
ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів. ПРН-20. Дотримуватись принципів академічної доброчесності і культури.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне письмове завдання. Розробка програми навчальної дисципліни (за тематикою дисертаційного дослідження відповідно до зразка). Групове обговорення за моделлю проблемно-орієнтованого навчання. Проведення демонстраційного заняття (micro-teaching). Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації навчальної дисципліни. Участь у роботі підсумкового семінару	Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль. Підсумковий контроль
<i>Культура наукової мови</i>		

<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів. ПРН-20. Дотримуватись принципів академічної доброчесності і культури.</p>	<p>Індивідуальне і групове редагування вдалих і невдалих зразків письма. Індивідуальне завдання: рукопис Підготовка власного тексту відповідно до вимог. Презентація дослідження. Презентація дослідження на підсумковій науковій конференції.</p>	<p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль.</p>
<p><i>Advanced English for Academic Communication -1</i></p>		
<p>ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматикою (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови. ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою. ПРН-20. Дотримуватись принципів академічної доброчесності і культури.</p>	<p>Індивідуальне і групове виконання вправ, комунікативних та онлайн-завдань. Лексико-граматичні тести. Підготовка індивідуального письмового завдання (огляду літератури) у відповідності до вимог. Обговорення відеоматеріалів та їх аналіз (наочні засоби/слайди, інтегровані в презентацію результатів власного дослідження). Групове обговорення загальнонаукових тем. Усна презентація теми дослідження. Підготовка індивідуального письмового завдання в формі заявки для участі у міжнародній конференції (conference abstract). Підготовка постера за темою доповіді на звітній конференції A LINEA</p>	<p>Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.</p>
<p><i>Advanced English for Academic Communication -2</i></p>		
<p>ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматикою (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови. ПРН-8. Готувати і редагувати власні наукові статті для публікації англійською мовою в міжнародному рецензованому журналі відповідно до вимог. ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою. ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>	<p>Самостійна робота з вивчення редакційних вимог до наукових статей у міжнародних рецензованих фахових виданнях; групове обговорення. Індивідуальна робота з написання анотації до власної наукової статті. Групове обговорення та взаємне редагування анотації статті; робота в парах та міні-групах. Індивідуальна робота з написання аспірантом англійської наукової статті для міжнародних рецензованих наукових видань за тематикою дисертаційного дослідження. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Групове обговорення та взаємне редагування тексту статті; робота в парах та міні-групах. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Тестування</p>	<p>Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.</p>